

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift | Årgång 123 | Nr 7 2022

Postmuseums magasin

Postmusei vänner gör besök

Ny artikelserie:

Tips på Netex

Champollion

Först med att tyda
Rosettastenen

Döda frimärksländer 5

Bamra till Barwani

The
Circular
Market

TRADERA^{TM}

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

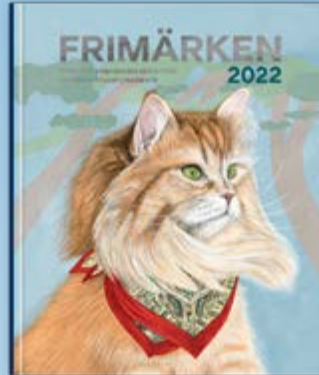
Vi ses på Tradera!

TRADERA^{TM}

Julklappstips!

Köp årets frimärken samlade i våra exklusiva årsprodukter i begränsad upplaga. Alla våra årsprodukter innehåller ostämplade frimärken som går att använda till porto.

Årsbok 2022
PRIS: 899:00

Årssats 2022
PRIS: 909:00

Häftesårssats 2022
PRIS: 848:00

Årsprodukterna finns att köpa i vår webbutik från den 3 november www.postnord.se/handla-online

postnord

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift
Nummer 7 2022 | Årgång 123

Filatelisten är Sveriges Filatelistförbunds medlemstidning och ges ut med åtta nummer 2022.

Filatelisten trycks hos Linderoths tryckeri i Vingåker.

Prenumeration: 520:-/år (inom Sverige)
Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 073-203 02 00

Redaktionen adress:
SFF – Filatelisten | SFF Kansli
Glasfibergatan 8, 2 trappor
125 45 Älvsjö
Layout: Karin Kjäll, tel: 0722-52 77 92
Ansvarig utgivare: Rikard Azelius

Internet & e-post
www.sff.nu | redaktion@sff.nu

Utgivningsplan 2022:
Vår, vecka: 5, 10, 15, 20
Höst, vecka: 35, 40, 45, 50

Annonsspriser:
1/1 sida 3.680:-
1/2 sida 2.140:-
1/4 sida 1.200:-
1/8 sida 600:-
1/16 sida 350:-
Småannonser på Marknadsplatsen 50:-

**Annonsbokning till nästa nummer
senast 23/11. PDF-original 29/11.**

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material ansvaras ej. Den som sänder material till SFF – Filatelisten anses medge publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Omslagsbild: Kelly Sikkema

November

Nu blir dagarna allt kallare och nätterna påtagligt längre, men lyckligtvis är filateli en sysselsättning som fungerar i alla årstider och väder.

Min erfarenhet att jobba med er medlemmar i SFF hittills är väldigt positiv. Jag har haft flera intressanta samtal och har fått övervägande positiva reaktioner på tidningens layout, och det gör mig så glad! Något vi inte kan få för mycket av är artiklar till tidningen, och jag tror att ni är många därute som sitter på en hel del intressant att berätta om era objekt. Så varmt välkomna gamla som nya skribenter.

Karin Kjäll

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post till redaktion@sff.nu som bifogade word-dokument. Bilder och illustrationer bifogas i separata mejl (helst jpg-format). Var noga med att markera vilken bild som hör till vad i artikeln. Det är också viktigt att ni skriver vem som författat artikeln samt tagit bilderna. DS.

Förbundskansli

Kansli Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073-203 02 00

(helst måndag – torsdag
09.00 – 11.00, andra tider kan
du lämna ett meddelande eller
skicka ett mejl)

E-post kansli@sff.nu.
Internet www.sff.nu, eller
scanna qr-koden.

Bankgiro 581-6772

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Innehåll

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Rapport från styrelsemöte
- 9 Postiljonens höstauktion
- 12 Filatelistens samlarskola nr 232
- 15 Var i hela världen ... ?
- 15 Apropå artikeln om automathäften i #6
- 16 Champollion och Egyptens Hieroglyfer
- 22 Nytt från SSPD
- 25 Döda frimärksländer – 5
- 28 Postmusei vänner besöker Postmuseums magasin
- 30 Aeropostale och flygpostens pionjärer
- 32 Nordiska frimärken – nya utgåvor
- 34 Nytt från bältespännarna
- 35 Intygsskrivare utsedda av Sveriges Filatelistförbund
- 36 Tips på Netex
- 38 Umeå Regionträff i Vindeln
- 39 Fint besök i Helsingborg
- 39 Medaljer för långt medlemskap
- 40 Frimärken berättar om Indokina
- 42 Klippta par
- 44 Se upp för dubbel moms när du handlar utanför EU
- 45 Rapport från FEPA-kongressen i Liberec
- 46 Hallå där ... !
- 48 Svensk postfilateli, år 1975 – ca 2002, nr 15
- 52 Ordfläta
- 53 Hurra, hurra!
- 54 Marknadsplatsen
- 56 Möten
- 59 Kommande aktiviteter
- 60 Annonser

Nästa nummer kommer ut den 16 december

Ordföranden har ordet

I skrivande stund har jag precis kommit tillbaka från utställningen Liberec 2022 i Tjeckien. Det var en europeisk utställning och de svenska utställarna gjorde bra ifrån sig. Det blev två stora guld och fem guld. En närmare redogörelse för utställningen kommer i nästa nummer av tidningen. I samband med utställningen höll den europeiska filatelistföreningen, FEPA, kongress för dess medlemmar som består av de europeiska nationella filatelistiska förbunden. Jag har skrivit en separat rapport om kongressen som ni hittar längre bak i detta nummer.

Jag blev inbjuden till Trollhättans Filatelistförenings möte i mitten av oktober. Det var ett välbesökt och mycket trevligt möte. Vi fick tillfälle att diskutera aktuella frågor om bland annat förbundets verksamhet och framtida aktiviteter. Stort tack för inbjudan till det trevliga mötet.

Nästa projekt som ska lanseras är förbundets

nya hemsida. Ett intensivt arbete pågår med att få den klar. Tanken är den ska bli mer lättläst och att det ska bli enklare att hitta den information man söker. Den kommer att tekniskt utformas så att den också anpassas till mobila enheter som telefoner och Ipads med mera. En viktig nyhet är att de lokala klubbarna kommer att få egna flikar på hemsidan. Varje klubb kommer att få ett lösenord så att man kan logga in på fliken och publicera information om klubbens verksamhet. Där kommer klubbarna således kunna lägga ut egna lokala program och nyheter. Den gamla hemsidan sff.nu kommer att finnas kvar så att man kan leta efter äldre information där.

Jag hoppas att många får tillfälle att besöka Norrphil 2022 i Täby i början av november.

Rikard

Sveriges Filatelistförbund Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö | Telefon: 073-203 02 00 | www.sff.nu

Styrelse

Ordförande: Rikard Azelius,
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande: Lars Nordberg,
Maskinmästaregatan 2, 233 43
Svedala

Sekreterare: Ulf Nilsson, Riksvägen 4,
241 94 Hurva

Kassör: Thomas Hagström,
Snickerstigen 1, 144 33 Rönninge

Ledamot: Mikael Blomquist,
Lundgrensgatan 7, 652 21 Karlstad

Ledamot: Cajsa Ojakangas, Hjärne-
gatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Ledamot: Lars-Håkan Jonasson,
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Valberedning

Christer Mårtensson (sammansällande)
Rönnavägen 1, 247 60 Veberöd

Revisorer

Jan-Olof Ljungh, Falsterbovägen
100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren, Blåbärsgatan 21,
212 29 Malmö

Riksföreningar Asiensamlarna

Christer Svensson, Kattfots-
backen 12, 165 73 Hässelby

Islandssamlarna

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5,
183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna

Christer Warfvinge, Stångholms-
backen 42, 127 40 Skärholmen
www.sff.nu/rysslandssamlarna/

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet

www.slaniassamfundet.com

Gränsföreningen för filatelins främjande

www.sff.nu/gf/

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock, Runebergsgatan 3,
114 29 Stockholm
www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna

Bältespännarna

Christer Wahlbom, Humlegränd 6A,
179 60 Stenhamra
www.sff.nu/sfb

Haftessamlarna

Bo Göransson, Emil Spelares väg 4,
395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

SSPD - Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation

Leif Ruud, Malmvägen 48,
141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen

Benny Kullinger
Höganäsgatan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap

Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Faroe Islands Stamps

Unpolished Gemstones

Date of issue 24.10.2022

Faroesse Minerals

The solidified volcanic lava, which makes up the bulk of the Faroesse basalt reveals a plethora of beautiful colourful and exciting minerals.

Copper is rarely found in metallic form whereas Calsite is one of the more common secondary minerals in the Faroe Islands.

Order stamps: en.stamps.fo

New Stamps: Christmas & Advent

Young Faroesse artist, Heiðrik av Heygum, explains his inspiration for the motifs:

"Christmastide is a traditional, reflective and nostalgic celebration and very close to our hearts. Therefore, I thought it would be appropriate to depict our Christmas traditions in a traditional way."

Order stamps: en.stamps.fo

Rapport från styrelsemöte

Styrelsen har haft telefon/webbmöte. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

- Förslag på nya medlemsförmåner till Guldmedlemmar med tillgång till PDF-arkiv med tidigare nummer av Filatelisten och stämpeldatabasen m.m. Ytterligare förmåner planeras och kommer att presenteras efterhand.
- Vid mötet gick budget igenom, året kommer att gå med minus på grund av extraordinära kostnader vilket presenterades på kongressen. Nästa år ser betydligt bättre ut.
- Utskicket med medlemsavi som bilaga i Filatelisten nummer 6 gick tyvärr inte som planerat. Nu har detta åtgärdats och tidning och avi har skickats till alla medlemmar.
- **OBS! Sista betalningsdag för medlemsavgiften är förlängd till 2022-12-31.**

Förbundsstyrelsen

Feltolkning av motion om utställningsverksamheten *Min samling*

Min motion blev feltolkad under den senaste kongressen; min mening är inte att ändra i nuvarande utställningsreglementen. Här är ett utdrag av den längre motionen:

”Ett PM/Protokoll med förslag till vidareutvecklingen av samlingen kan ev. utfärdas av personer från en föreningsstyrelse som har viss kunskap om utställningsverksamhet. Utställningstypen ”Min Samling” ska alltså ha sitt egna enkla ”reglemente” och det ska inte finnas någon direkt koppling eller kvalificering som berör SFF:s traditionella utställningsverksamhet. Vad ska ett reglemente för ”Min Samling” innehålla? Det ska vara enkelt att ställa ut. Man ska inte behöva dokumentera objekten lika mycket, planen ska vara mycket enklare”.

Det är alltså inte utställningsreglerna i stort jag vill ändra, utan enbart för denna utställningstyp.

Hans-Ove Aldenbrink
Motionsställaren

Postiljonens höstauktion

Text: **Fredrik Ydell** Bilder: **Postiljonen**

En av de första större svenska auktionerna under hösten var Postiljonens auktion. De brukar vara först ut både på våren och hösten. Denna gång var auktionen i slutet av september och början av oktober. I förra numret av Filatelisten skrev jag lite om vad som skulle auktioneras ut och nu vet vi hur det gick. Vi börjar med ett resultat från den tyska Heinrich Köhler-auktionen.

Heinrich Köhler

Den tyska auktionsfirman Heinrich Köhler hade sin 379:e auktion den 19–24 september. Den 23 september såldes en större samling tillhörande den tyska samlaren Rolf Rohlf. Hans samlingar har sålts under ett par auktioner och nu var det dags för del tre.

Den samling som nu såldes var internationell post som gått via staden Trieste. Detta är en hamnstad där mycket post passerade under 1800-talet. Den ligger i norra Italien nära Kroatien och Slovenien. I denna samling fanns ett trevligt brev från Engelholm den 30 september 1862 till Shanghai i Kina. Brevet hade passerat Trieste, därför fanns brevet i Rolf Rohlfs samling och har tidigare suttit i Gunnar Nilssons exponat.

Brevet har portosatsen 194 öre och frankeringen består av ett 5 öre Vapen, ett 9 öre Vapen, ett 30 öre Vapen och tre 50 öre Vapen. Brevet har också ankomststämplat och transitstämplat, från Engelholm till Shanghai.

Vid auktionen startade budgivningningen på 5 000 euro, och inom någon minut var brevet sålt till den nya ägaren för 12 000 euro. Ett trevligt brev till en sällsynt destination. Förhoppningsvis var det en svensk som köpte brevet så att vi får se det snart i ett exponat.

Postiljonen

Postiljonen hade sin stora höstauktion den 29 september till 1 oktober, och något resultat från denna auktion hann tyvärr inte med i förra numret, eftersom deadline för tryck var före auktionen. Men nu kan vi redovisa några uppgifter.

Vi börjar med att rapportera in resultaten från några av de objekt som berättades om i förra artikeln. Det sällsynta ostämplat 4-blocket av 4 skilling banco i h1-nyansen, som suttit i Lausen H. Stones exponat, förblev osåld för 25 000 euro.

Lyxmärket 8 skilling banco med den perfekta stämpeln Ullånger den 22 mars 1857, med ett utrop på 6 000 euro, klubbades först vid 10 000 euro. Mycket pengar men ett väldigt snyggt märke. Troligtvis får vi se detta i ett utställningsexponat snart.

En framsida av ett skillingbrev till England med frankeringen bestående av två 6 skilling och ett 24 skilling, skickat från Stockholm i september 1856, såldes för 2 100 euro.

Postiljonen hade ett trevligt lokalbrev från Stockholm frankerat med både det svarta lokalmärket och det bruna lokalmärket, och skickat i januari 1862. Utropet var satt till 750 euro, och den nya ägaren fick nu betala 1 100 euro. Ett annat brev med bara det bruna lokalmärket, skickat lokalt inom Jönköping i juli 1862,

Ett väldigt snyggt 8 skilling med lyxstämpeln Ullånger såldes hos Postiljonen för 10 000 Euro.

Par av 4 öre Ringtyp tandning 14 i den svåra svarta nyansen såldes hos Postiljonen för 7 000 euro.

Detta provtryck eller svartavdrag på ett 17 öre Liggande lejon såldes hos postiljonen för 13 000 euro.

Ett filatelistiskt gjort brev med 55 och 80 öre Medaljong skickat till Harry Wennberg såldes för 3 200 euro hos Postiljonen.

såldes för 360 euro och där var utropet 300 euro. Lokalbrev utanför Stockholm är inte helt lätta att hitta och detta var snyggt. Det blev ett bra köp för inroparen.

Det trevliga och sällsynta brev som var skickat från Carlskrona i september 1869 till fartyget "Vanadis" i Gibraltar, frankerat med ett 3 öre Liggande lejon och tre 20 öre Liggande lejon, och som blev sålt på Beckemans auktion del 3 den 28 november 2020 för 39 000 kr, såldes nu hos Postiljonen för 2 400 euro. En stor förlust för inlämnaren, men en bra affär för nya ägaren.

Det mycket sällsynta paret av 4 öre Ringtyp tandning 14 i den svarta nyansen såldes för 7 000 euro, medan utropet var satt till 2 500 euro. Det ostämpade exemplaret av 20/30 Ringtyp, som hade ett utrop på hela 6 000 euro, såldes för 7 500 euro.

Några andra intressanta objekt som såldes på Postiljonen och som inte nämndes i förra artikeln är följande. 4 skilling med kraftiga spegeltryck är ovanliga och ett sådant såldes för 1 400 euro. För bara några år sedan såldes liknade för några tusenlappar.

Ett 8 skilling, på ett litet klipp, i den sällsynta citrongula nyansen stämplad snyggt i Gefle i oktober 1856 gick för hela 6 000 euro, där utropet var 750 euro. För länge sedan satt detta klipp i Ulf Ivarssons exponat.

Ett 12 öre Vapen på brev där märket har sidovattenmärke är otroligt ovanligt. Vi känner bara till ett par liknade brev. Just detta brev, skickat från Stockholm i april 1861, såldes för 3 000 euro som var samma som utropspriset.

Postiljonen hade också ett provtryck på 17 öre Liggande lejon, eller kanske man kan kalla det för svartavdrag av valören 17 öre. Enligt auktionstexten kan detta vara det enda kända utanför Postmuseum. Utropet var satt till 7 500 euro, men efter någon minuts kamp såldes det för 13 000 euro.

Avslutningsvis kan vi konstatera att det kostade 3 200 euro för att köpa ett "filatelistiskt" brev med 55 och 80 öre Medaljong från Värnamo adresserat till Harry Wennberg. ●

Kvalitetsauktion 24 nov 2022

'The Michtner Collection'

Kvalitetsauktion
397 24 nov 2022

Auktion 398
14–15 dec 2022

F1b, Obe 4. 4. 4

F137 vm (★★)

Alla auktioner är
LIVE online på
www.PHILEA.se

Bjud, se status och
betala direkt på
hemsidan.

– Det självklara valet för 'namesales' –

Våra auktioner ses av kunder över hela världen!

Delta som inlämnare du också. Kontakta oss gärna redan idag.

Auktioner ca. 8 gånger per år.
auktion@philea.se Tfn 08-640 09 78
Svartensgatan 6, 116 20 Stockholm
Kontor även i Göteborg,
Malmö, Kalmar och Uppsala.

Onlinebutik med 1000-tals
objekt till fasta priser.
www.philea.se/shop
webshop@philea.se

Sveriges bandfrimärken 1920–1936

av Bo Dahlner

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Utdrag från förordet:

"Den här boken syftar bland annat till att lära ut hur man kan klassificera frimärkena med avseende på papperssorter, färgnyanser och varianter och framför allt sprida kunskap om de frimärkena som trycktes med Stickney-pressen. På så sätt hoppas jag att frimärkssamlaren kan känna glädje i att samla dessa bandfrimärken med en mångfald av varianter som finns inom området. För respektive frimärke beskrivs hur klassificering kan göras."

Bo Dahlner, författare

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö. tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

61 år i branschen

Tanken var nog att skriva den här texten redan förra året men jag kom tyvärr ihåg fel årtal. Man blir ju alltmer glömsk med tilltagande ålder. Rubriken på detta nummers Samlarskola syftar på författarens karriär som frimärkssamlare. Faktum är att den inte är helt korrekt eftersom jag nog inledde mitt samlande något eller några år tidigare.

Som riktmärke för inledningen av mitt samlande har jag hela tiden haft frimärksutställningen Gothia 61 som jag av misstag kommit ihåg som 1962. Utställningen ägde rum i Konserthallen i nöjesparken Liseberg i Göteborg den 14-23 juli 1961. Den var mycket framgångsrik och lockade hela 15 000 besökare. En orsak till detta var kanske att den placerats i just en nöjespark men år 1961 var nog intresset från allmänheten för frimärken betydligt större än vad fallet är idag. På den tiden hade Göteborgsposten varje lördag en frimärksida med artiklar och annonser vilket säkert också inverkade på antalet besökare.

En utmanande start på samlandet

Jag var 13 år gammal när jag lyckades övertyga mina föräldrar om att göra en resa till Göteborg och Liseberg. De var mycket positiva till min nya hobby men mina fickpengar räckte inte långt. Faktum är att jag nog inte hade några, varför tillökningarna i min samling kom från släkt och vänner. Speciellt kommer jag ihåg en pensionerad sjökaptan som hade kontakter med tidigare kollegor runt om i världen. Ett frimärke från Gambia var länge det mest spännande objektet i min samling (1).

Mina föräldrar hade köpt ett frimärksalbum som innehöll blad med rutmönster där jag själv fick utforma utseendet. Frammärkshusets kundtidning FH-Nytt fick jag gratis från en bokhandel i grannstaden. Vid något tillfälle år 1962 kom jag över ett exemplar av Nordisk Filateli och det som

1: Samtliga valörer i Gambias bruksserie under perioden 1938-1946 hade samma motiv.

2: Ett frimärke ur Zanzibars bruksserie år 1961.

fångade mitt intresse var några kortare notiser om nya frimärken från Ghana och Zanzibar. De kom att stå högt på min önskelista (2).

En annan frimärksserie som omnämndes i Nordisk Filateli kom från Somalia. Den visar fiskar av olika slag samt en somalisk flicka. Det var nog redan då som jag fattade beslutet att mitt samlande inte skulle vara begränsat till Sverige utan det skulle omfatta hela världen.

Exakt så blev det. Men att samla hela världen

är en omöjlighet varför jag mycket tidigt bestämde mig för ett minimalistiskt samlings sätt. Jag väljer bara de utgåvor som intresserar mig och helst skall allt få plats på en albumsida. Det finns naturligtvis många undantag eftersom en del områden intresserade mig mer än andra. Det jag koncentrerade mig på var det som flertalet av dåtidens samlare inte intresserade sig för: döda eller exotiska länder, lokalpost, stämpelmärken och så vidare.

Det fanns ingen frimärksklubb på den ort där jag växte upp men trots detta fick jag kontakt med många andra samlare i min egen ålder. Att samla frimärken var en mycket populär hobby för dåtidens ungdomar och frimärken uppmärksammades både i vecko- och dagspress. Idag torde antalet samlare vara betydligt mindre och det är säkert andra saker som intresserar ungdomar mer.

Moderniseringen förändrar

Frimärkshandeln har under de gångna 60 åren reducerats från att ha haft en stor närvaro i våra större städer till dagens auktionsföretag som hanterar de större och mera värdefulla samlingarna. Det enklare (och billigare materialet) säljs numera mest via digitala auktionssajter som Tradera eller Samlamera.

Internet har under de senaste 20 åren blivit en allt större resurs även för frimärkssamlare, vilket säkert har påverkat hobbyn både positivt och negativt. Det är lätt att komma över information men samtidigt har föreningarna fått färre medlemmar.

Under årens lopp har det varit olika områden som varit populära: Vatikanstaten, Israel, Ghana, Europamärken. Idag är intresset för dessa områden obetydligt. Många kommer säkert ihåg de upphaussade priserna för den svenska Tre kronorserien – idag används den för frankering. Man kan konstatera att intresset för olika områden varierar över tid. Ibland har det till och med handlat om spekulation i vissa frimärken vilket

3: En flicka som broderar fiskar på ett somaliskt frimärke från 1962.

alltid slutar med katastrof.

Brevskrivandet minskar från år till år och därmed postmängderna. Märkligt nog kommer det minst lika många frimärken som tidigare. Moderna svenska frimärken är dessutom självhäftande och omöjliga att tvätta loss.

Men detta är ju en samlarskola varför det nog är dags för ett litet tips.

Undvik att samla i lådor! Väldigt många samlare (inklusive jag själv) fyller lådor av olika storlekar med osorterat filatelistiskt material. Detta leder tämligen snart till

att man inte längre har någon koll på var saker och ting finns.

Vår hobby blir betydligt mera intressant om man studerar frimärkena och breven på riktigt och detta är något som tar tid men det ger också stor tillfredsställelse. Frimärken och brev kan studeras på många olika sätt.

Man hör ofta historier om samlare som efterlämnat hela hus eller lägenheter fyllda med lådor och kartonger med frimärken. Här har nog avsikten främst varit att samla på sig så mycket material som möjligt och då möjligen med målet att göra det ultimata fyndet.

Idag är vi frimärkssamlare och filatelister betydligt färre än vad fallet var 1961. Men kvalitetsmässigt har nog "toppen" aldrig varit mera framgångsrik på internationella utställningar än vad fallet är idag. Våra FACIT-kataloger är fyllda med oerhörda mängder information om nordiska frimärken. Det finns trots allt mycket att glädja sig åt inom vår lilla filatelivärld.

Vi behöver säkert fortsätta att satsa på barn och där gör SFU ett bra arbete men de behöver hjälp även från oss vuxna samlare. Man ser redan nu en utveckling att det främst är människor som nått medelåldern som börjar intressera sig för vår fantastiska hobby. De har kanske både de ekonomiska förutsättningar och den tid till förfogande som behövs för att kunna ägna sig åt att vårda vårt kulturella frimärksarv.

Text och bilder: **Christer Brunström**

FACIT®

Facit Sverige 2023

Katalogen med alla Sveriges frimärken i färg!

Nyheter!

- **Nyhet:** Frimärksprodukter utgivna av posten är nu PRISSATTA samt uppdaterade.
- **Nyhet:** Sveriges Helsaker är uppdaterade samt innefattar nu även de Militära helsakerna, vilka också är uppdaterade.
- **Reviderat:** Privat lokalpost, de första tre perioderna.
- **Gåva från PostNord:** Ett fint förstadagsstämplat block, Marinen 500 år.

Inbunden!

Fråga din frimärkshandlare eller beställ katalogen direkt genom oss: www.facit.se

Även återförsäljare kan beställa via oss eller vår grossist:

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-21 66 60
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

Ute nu!

FACIT FÖRLAGS AB
Box 537, 201 25 Malmö
info@facit.se, www.facit.se

Svårtolkat

Det finns frimärken som är totalt omöjliga att identifiera för den som inte är specialist på orientaliska skriftspråk. Det här visade frimärket har text på urdu, det språk som idag talas i främst Pakistan. Den översta raden kan översättas som Furstendömet Faridkot och texten på den nedre raden lyder i översättning (fri)märke 1 fulus.

Faridkot hade egen frimärksutgivning från 1879 till 1886. Från 1887 till 1901 användes indiska frimärken övertryckta FARIKOT STATE. Staten var en del av Punjab i västra Indien.

Text och bild: Christer Brunström

Apropå artikeln om automathäftet i nr 6 2022 – från verkliga livet med daganteckningar 1966

Det är juni 1966. Jag befinner mig på A8-området i Boden sedan en månad tillbaka, och gör min värnplikt. När dagens händelse utspelar sig liknar den ena dagen den andra i ett till synes ändlöst "harvande" i marscherande och givakt, manöver. Vi lär oss försvara riket i orostider. Den här dagen den sjätte i månaden benämns som den fjärde larmstyrkedagen i sjudagarsövningen. Vår huvuduppgift i plutonen är att rycka ut antingen vid kupp eller brandlarm och vid vilken tid som helst på dygnet. Larmsignalen har inövats i sina detaljer för att inte förväxlas med annat larm. Denna dag uppmärksammar vi också Flaggans dag och den högtidliga inryckningen av de underofficersuttagna.

För mig och med filatelin som intresse är ju denna dag också speciell. Dagen infaller med de tre sexorna – 6-6-6, en begivenhet som inte sker mer än vart tionde år. Så jag tänker passa på och smider planer. Jag skriver ett brev till hemmefronten – för att nu använda ett i krigstider slitet uttryck – frankerat med gällande porto 40 öre och lägger brevet i brevlådan innanför kaserngrindarna. Skriver i slutet "Hoppas att brevet

kan stämplas med det kuriosa datumet 6.6.66.". Säkert är handlingen också ett sätt för mig att skingra tankarna. Men befälen hos oss nyinryckta vill inte heller avdramatisera. "Tänk på att läget är allvarligt. Den tanken får ni alltid bära."

Brevet bärs ut med vår brevbärare till postlåda 486 i Hörnefors. Stämpeln missad med en dag. Men för mig är det ett fint minne, med händelser från Boden denna dag och en stämpel mittplacerad på paret 25 plus 15 öre från automathäftet. Och sett i backspegeln är jag glad för att frankeringen blev just denna.

Text och bild: Erik Idhult

Champollion och Egyptens hieroglyfer

Text: **Kalman Papp**

Bland språkforskarna har det länge pågått en livlig diskussion om var och när skrivkonsten uppfanns för allra första gången i mänsklighetens historia. Frågan gällde om det var kilskriften i Mesopotamien (ungefär dagens Irak) eller hieroglyfskriften i Egypten som var först och skulle få ta åt sig äran.

Bland språkforskarna pågick länge en livlig diskussion om var och när skrivkonsten uppfanns för allra första gången i mänsklighetens historia. Frågan gällde om det var kilskriften i Mesopotamien (ungefär dagens Irak), eller hieroglyfskriften i Egypten som var först och skulle få ta åt sig äran. Båda skrifterna uppstod ungefär vid samma tidsperiod, cirka 3 000 f.Kr. Möjligen kan kilskriftens rent piktografiska föregångare tillgodoräkna sig ytterligare några hundratal år bakåt i tiden, men i det stora hela var det dött lopp. Dagens forskning visar dock att den kinesiska skriften slår de nämnda kandidaterna med bred marginal. I byn Jiahu, Henanprovinsen i centrala Kina, i närheten av Gula floden, har man grävt upp olika föremål med inristade kinesiska tecken – sköldpaddskal, krukskärvor, ben med mera – som kan vara uppemot 8 600 (!) år gamla, vilket tidigarelägger människans skrivförmåga med åtskilliga år.

En bortglömd kunskap

Men nu var det hieroglyfer som skulle behandlas. Sista gången skriften användes var år 394 e.Kr. på ön Philae, en kultplats i Nilen för den egyptiska religionen. Det skedde till följd av att kristendomen blev statsreligion i Romarriket, som Egypten var en del av. När den siste prästen avled föll skriften i glömska – ingen kunde läsa den längre.

Så förblev det i mer än 1300 år. I år är det exakt 200 år sedan dechiffringen presenterades.

När lärda män på 1600- och 1700-talen gav sig på hieroglyfskriften för att tyda den var kunskapen om den närmast obefintlig. Den grekiske historikern Herodotos, (400-talet f.Kr) hade dock konstaterat att egyptierna var ett litterärt folk och att hieroglyferna var deras sätt att skriva (ordet hieroglyf är grekiskt och betyder "heligt tecken"). En annan författare, Horapollo, 300-talet e.Kr, som skrev på koptiska, gjorde ett försök att tyda hieroglyferna men drog helt felaktiga slutsatser. Tyvärr översattes hans bok till grekiska på 1600-talet vilket kan ha gjort större skada än nytta för de första dechiffrerarna, eftersom hans begränsade faktaunderlag blandas med stor okunskap och ibland rena fantasier. Bland annat påstår han att varje tecken betyder ett ord och att skriften är ett slags mystisk religiös jargong endast avsedd att läsas av präster.

Kirchner, tysk jesuit och professor i matematik, verksam på 1720-talet, författare till en koptisk-latinsk ordbok och grammatik, antydde att koptiskan kunde vara besläktad med gamla Egyptens hieroglyfspråk. Han kom dock ingenstans med dechiffringen, vilseledd av Horapollo.

Sådant var läget när Napoleon inledde sin militära expedition till Egypten 1798. Förutom militär personal medföljde även 167 savants,

lärdade män ur vitt skilda vetenskaper: ingenjörer, geologer, historiker, språkvetare, tecknare och andra, ja närapå hela gräddan av den franska intellektuella och konstnärliga eliten. De skulle kartlägga Egypten och dess forna kultur, som var mer eller mindre okänd vid den här tiden.

Ett avgörande fynd

Nu var fransmännen inte de enda besökarna i nillandet. Engelsmännen infann sig också för att försvara sina intressen. Det kom till stridshandlingar mellan parterna. Vid byggandet av en redutt, en försvarsvall, stötte en fransk soldat på en ovanlig svart stenplatta. Den tillkallade officeren såg genast att det var något ovanligt med fyndet. Ena sidan var helt slät och försedd med tre olika sorters skrifttexter; hieroglyfer överst, något okänt i mitten (senare benämnd demotiska) och grekiska längst ner som han kände igen. Stenen fördes till Kairo där vetenskapsmännen genast insåg hur värdefull den kunde komma att bli vid en eventuell framtida dechiffriering av

Redan som barn uppvisade den vetgirige pojken en ovanligt stor språkbegåvning. Helt på egen hand lärde han sig läsa franska före femårsåldern för att sedan klara av både grekiska och latin före tonåren.

hieroglyfer. Det framkom senare att den grekiska texten tillkom 196 f.Kr. och handlade om ett kungligt dekret, utfärdat av Ptolemaios V (regeringstid 205–194 f.Kr.). Man döpte stenen till Rosettastenen efter platsen där den hittades, Rosette (Rashid på arabiska) vid Medelhavet, nära Alexandria. Avklappningar, teckningar och avgjutningar gjordes rätt så omgående och distribuerades generöst till alla europeiska universitet som forskade om hieroglyfer. Många av dåtidens

skarpaste hjärnor kastade sig över texterna i ädel tävlan om att komma först.

Euforin över att snart kunna läsa hieroglyferna visade sig vara förhasnad. Det skulle dröja 23 år till innan lösningen kom. Bland de många att ge sig på tydningen var svensken Johan Åkerblad, dip-

lomat och orientalist, som tillsammans med den berömde fransmannen de Sacy lyckades i den mellersta demotiska texten identifiera alla, i den grekiska texten förekommande egennamn bland andra Ptolemaios, Alexander och ytterligare några vanliga ord såsom kärlek, tempel, honom och hans, med hjälp av kunskaper i koptiska. Man antog att koptiskan, som var den egyptiska kristna kyrkans liturgiska språk och fortfarande talades av en liten minoritet av Egyptens befolkning, kunde ha något att göra med det som doldes bakom hieroglyferna. Längre än så kom dock inte vännerna.

Klart längre lyckades engelsmannen Thomas Young, känd vetenskapsman och läkare, att komma. Det var mer eller mindre accepterat att en grupp hieroglyftecken som var inneslutna i en ovalformad cirkel, så kallad kartusch, kunde innehålla namnet på en kunglighet. Enda nämnda kunganamn på Rosettastenen är Ptolemaios, som nämns sex gånger i den grekiska texten. Man hittar också sex kartuscher, tre korta och tre långa i hieroglyfttexten. Young lyckades identifiera fyra fem tecken helt korrekt, vilka antogs ingå i ordet Ptolemees. Detta var ett väldigt stort steg framåt i dechiffrieringen och

Bild: Kalman Papp

Rosettastenen som idag finns på British Museum.

antydde samtidigt en viktig sak, nämligen att en hieroglyf kunde ha ett ljudvärde, alltså att skriften var fonetiskt baserad, ungefär som våra latinska bokstäver. Trots envisa försök på flera andra kartuscher lyckades Young dock ej komma längre och år 1819 gav han mer eller mindre upp. Han koncentrerade sig därefter på demotiskan och blev den förste som kunde läsa den demotiska texten på Rosettastenen.

Champollion ett språkligt underbarn

En som däremot inte hade tankar på att ge upp var den briljante fransmannen Jean-François Cham-

Bild: Kalman Papp

Jean-François Champollion var ett underbarn. Redan som barn kallades han "egyptiern" för det stora intresset han visade för landet.

Foto: Musée du Louvre

Jean-François Champollion av Léon Cogniet 1831.

pollion. Redan som barn uppvisade den vetgirige pojken en ovanligt stor språkbegåvning. Helt på egen hand lärde han sig läsa franska före femårsåldern för att sedan klara av både grekiska och latin före tonåren. Han ville ta reda på mänsklighetens ursprung och forntida språk skulle visa vägen bakåt i tiden. Enligt Bibeln var hebreiskan det äldsta språket i världen därför började han studera hebreiska, men även kaldeiska, syriska, arabiska och persiska. Under en skolinspektion, utförd av prefekten i Grenoble, Joseph Fournier, känd vetenskapsman, uppmärksammade denne den frågvisse pojken och bjöd hem honom på kvällen. Fournier hade deltagit i Napoleons Egyptenexpedition, talade hänfört om den gamla egyptiska kulturen och visade även sin samling av egyptiska fornföremål, däribland några papyrusbitar försedda med hieroglyfer. Pojken undrade om någon kunde läsa dem och vid nekande svar sägs han ha yttrat att då skulle han bli den förste att göra det.

Med otaliga, både korta och längre, avbrott i sitt forskande, orsakade av social oro, krigsturbulens, politiska intriger, tidvis penningbrist, allt detta bidrog till att det tog 20 år innan löftet kunde infrias.

Champollion var säker på att koptiskan kunde ge ledtrådar till hieroglyferna och fördjupade sig grundligt i språket, på modersmålsnivå, förde tidvis sin dagbok på koptiska, skapade både lexikon och grammatik och slukade allt som hade med Egypten att göra och kallades för "egyptiern" i skolan. Koptiskan skrevs med det kompletta grekiska alfabetet, plus 8 egna egyptiska (demotiska) bokstäver för att återge ljud som inte fanns i grekiskan men väl i egyptiskan.

Det pågick en ädel men prestigeladdad tävlan om att komma först med dechiffreringen av Egyptens hieroglyfer, men man vet inte hur noga Champollion bevakade sina rivalers framsteg. Forskarna delade dock oftast med sig av sina resultat, och Champollion kände till Youngs försök att avkoda kartuschen med Ptolemaios och fortsatte på den vägen. På omvägar fick han tag på en litografi av en obelisk som nyligen anlänt till London där den grekiska inskriptionen i basen nämner namnet Kleopatra (Young kände redan

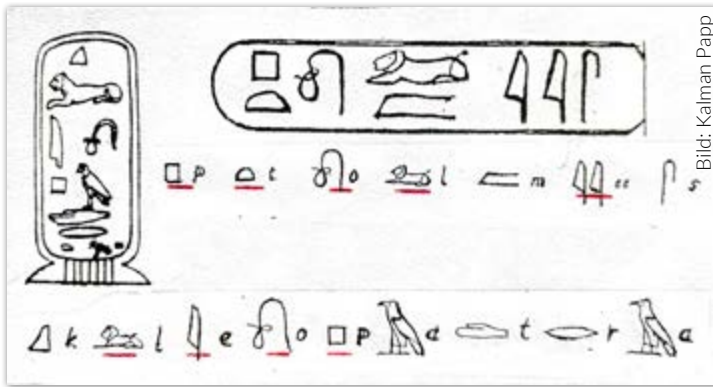

Bild: Kalman Papp

Kartuscherna med härskarnamnen Ptolemees (grek. Ptolemaios) och Kleopatra vars lyckade avkodning innebar ett genombrott vid dechiffringen av hieroglyferna.

till obeliskan). Champollion letade fram kartuschen med Kleopatra och jämförde med Ptolemees och visst, allting stämde! Hieroglyferna för "p", "o", och "l" låg exakt på de ställen han hade räknat med. Endast hieroglyfen för "t" var olika, "hand" resp. "bröd". Säkert homonymer, tänkte Champollion, viket visade sig stämma (jämför svenskans "jäst" och "gäst"). Dessutom var han säker på att hieroglyfen "gam" stod för ljudet "a". På detta sätt gick han vidare och utökade sitt förråd av hieroglyftecken genom att kartlägga namn som Alexandros, Caesar, Berenike och andra. Alla dessa angav namn på grekiska eller romerska härskare, alltså icke-egyptiska namn. Kunde det vara så att endast utländska ord skrevs på detta fonetiska sätt? Han måste skaffa äldre material för att kontrollera.

Stora framsteg för Champollion

Det nyligen upptäckta Abu Simbel-templet höll på att grävas fram ur sanden. En fransk resenär lyckades komma in i templet och göra exakta avbildningar av kartuscherna på innerväggarna som han skickade till Champollion. Ivrigt började han studera de främmande kartuscherna. En med fyra tecken började med soltecknet (cirkel) sedan okänt tecken följt av två "s", alltså sol + okänt + s + s. Han visste att sol på koptiska hette Ra el. Re, alltså fick han Ra + okänt + s + s. Om han satte in m för okänt fick han "Ramss" el "Ramses". Jovisst! ... en sådan känd farao fanns i forntidens Egypten. En annan kartusch med bilden av en ibis +

okänd (samma som i Ramses) + s. Enligt antika författare var ibisfågeln symbolen för guden Thoth, vetenskapens och skrivkonstens gud. Fyllde han i dessa så kunde han läsa Thothmes och se! ... återigen stämde det! Det namnet användes av flera faraoner, idag mer känd under namnet Thutmosis. Nu höll Champollion på att upptäcka något helt avgörande, nämligen att hieroglyferna i grund och botten är fonetiska dvs. ljudbaserade tecken, precis som vårt latinska alfabet och samtidigt är

det också en bildskrift. Principen att bilda ord låg på ett slags rebussystem, man satte ihop delar av olika ord för att skapa helt nya. (ung. som att rita enbuske + träd, för att skriva "en bok").

En avgörande faktor var att Champollion kunde koptiska, därifrån kunde han, längre fram i sin forskning, gå bakåt till demotiskan, sedan till hieratiskan (förenklade hieroglyfer) och därefter till hieroglyferna.

Det skulle visa sig att den egyptiska skriften var en ytterst komplicerad historia, en kombination av tre olika skrivsystem. Det finns entvå- och trekonsonantsbokstäver (vokaler skrivs inte ut), det finns också bildtecken, logogram,

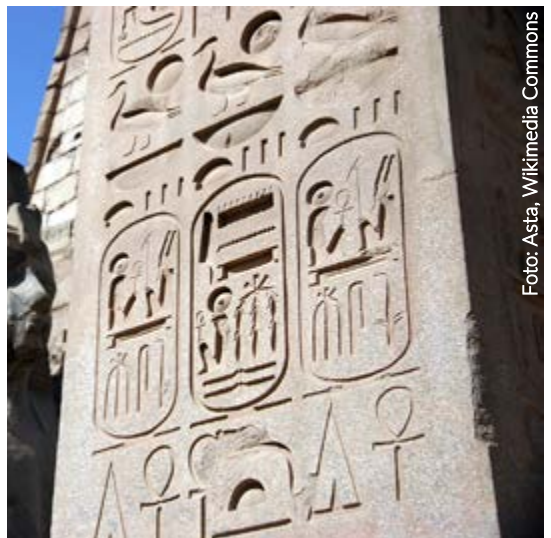

Foto: Asta, Wikimedia Commons

Egyptiska hieroglyfer med kartuscher för namnet Ramesses II, Från Luxortemplet under Nya riket.

Foto: Andrea Izzotti, Adobe Stock

som står för hela ord ungefär som i kinesiskan. Dessutom finns det tecken, determinativer, som inte betyder någonting i sig själva. De är endast till för att i slutet av ord markera vilken ordkategori ordet hör till: två ben betyder till exempel att ordet har med rörelse eller förflyttning att göra. Husgrund(rektangel) antyder att ordet avser en byggnad och så vidare (men använt som logogram betyder samma tecken "hus").

När Champollion den 27 september 1822 hade presenterat sina forskningsresultat angående principerna för hieroglyfskriften inför den församlade lärda kultureliten på l'Académie des inscriptions, möttes han av stående ovationer. Ödet ville att även Young, som av en tillfällighet råkade befinna sig i Paris och hade hört rykten om att något stort skulle presenteras, också fanns bland åhörarna. De två huvudkonkurrenterna hade aldrig träffats tidigare och presenterades nu för varandra av en gemensam vän. Young strödde idel lovord över sin rival och de behöll vänskapen livet ut, även om lovorden blev mindre generösa med tiden. Young tyckte, med rätta, att det ändå var han som först gläntade på dörren till hieroglyfernas hemligheter och ville ha berättigat

erkännande. Hans nyckel var dock obrukbar, Champollion fick tillverka en helt ny med vilken han kunde öppna dörren.

Får slutligen själv besöka Egypten

Exakt trettio år efter Napoleons landstigning i Egypten fick Champollion själv leda sin egen fransk-toscanska egyptenexpedition sponsrad av franska kungen. 13-mannatruppen bestod av vetenskapsmän, språkforskare, konstnärer och tecknare för att dokumentera. Äntligen befann han sig i landet som han redan som barn hade förälskat sig i, levt med, fantiserat och drömt om och studerat i minsta detalj. Överlycklig kunde han konstatera att de hieroglyftekster de fann på obelisker, i gravar och på tempelkolumner var helt läsbara. Hans nyckel fungerade!

Den ettåriga fysiskt ansträngande vistelsen i landet med intensiva arbetsdagar och ett osunt klimat bidrog säkerligen till Champollions redan svaga hälsotillstånd. Två år efter återkomsten till Paris avled han, blott 41 år gammal.

England vann den militära kampen om Egypten, men den kulturella tillföll otvetydigt Frankrike. ●

SFF får en ny hemsida!

www.filatelisten.se

Lanseringsdag: 1 dec 2022

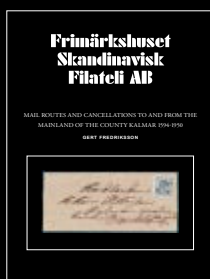
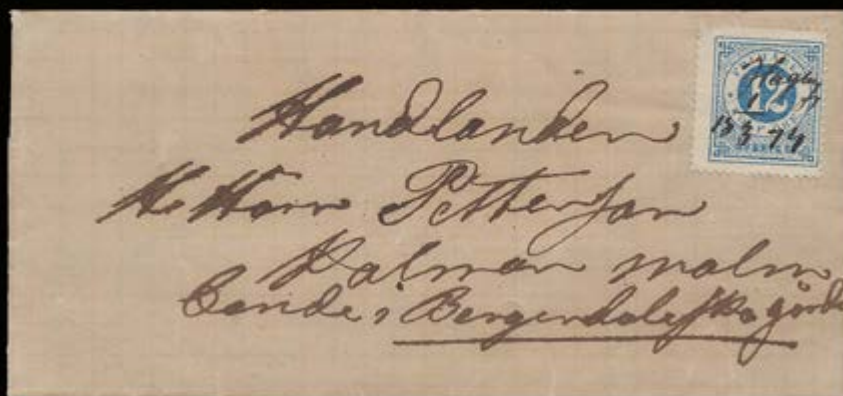
Den nya hemsidan är mobilanpassad och innehåller flera nya saker. Guldmedlemmar får till exempel tillgång till stämpeldatabasen och kan läsa gamla nummer av Filatelisten i arkivet. Föreningar som inte har en egen hemsida får nu en enkel funktion för att uppdatera sina egna aktiviteter.

Vi kommer succesivt fasa ut den gamla hemsidan men ett tag framöver kommer både sff.nu och filatelisten.se existera parallellt.

KVALITETSAUKTION

3-4 DECEMBER

Följ med till Kalmar län – bläckmakuleringarnas landskap.
Vi säljer nu objekt ur Gert Fredrikssons prisbelönta exponat.

Hela det omfattande exponatet som illustrerar Kalmar läns härliga posthistoria med avstamp i 1500-talet och fram till modern tid finns nu även tillgänglig i bokform.

Pris 300:- vid avhämtning.

Pris 400:- per post.

**Frimärkshuset
Skandinavisk
Filateli AB**

Frimärkshuset Skandinavisk Filateli AB
Holländargatan 21 B, 111 60 Stockholm
Telefon: +46 8-661 74 50 | E-post: info@frimarkshuset.se
www.frimarkshuset.se

Andra världskriget i fokus på posthistoriska dagen

Varje höst anordnar Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation (SSPD) en posthistorisk dag i Stockholm. I år äger den rum den 19 november och temat är posthistoria från andra världskriget. Fyra föredrag står på programmet.

Under kriget användes stämplarna med texten *Postanstalten* i stället för ortnamn på post med militära avsändare. Syftet var att inte avslöja avsändarens uppehållsort. En svensk poststämpel tiger! Mikael Petersson inleder dagen med att berätta mer om Postanstalten-stämplarna.

Jan-Olov Edling hittar gärna ovanliga och spännande vinklar på

svensk posthistoria. Han bidrar med ett föredrag på temat "Inköpsanmälan med posthistoriska förtecken".

Den svenska järnmalm var en strategisk råvara under kriget. Post till och från orter där järnmalm bröts eller skeppades ut från Sverige, liksom post till fartyg som fraktade malmen, var därför föremål för säkerhetstjänstens intresse. Om detta berättar Staffan Karlsson.

Dagen avslutas med ett föredrag om så kallade "under cover-adresser". I krigstid bröts ofta postförbindelserna mellan krigförande länder. Ett sätt att ändå få fram post var att sända den via ett tredje, neutralt land. Kjell Nilson ger exempel på post som sänts via sådana under cover-adresser under andra världskriget.

Text: **Per Gustafson, SSPD**

Bilder ur föredragshållarnas samlingar

▲ Stämplarna med texten *postanstalten* användes för att dölja avsändningsorten.

▶ Ett svenskt brev sänt 1942 till en känd under cover-adress - reseföretaget Thomas Cooks postbox i Lissabon, Portugal.

Tid: lördag 19 november kl. 11.00–15.00.

Föredragen börjar kl. 12. Plats: Mäster Olofsgården, Svartmangatan 6 (Gamla stan) i Stockholm.

Alla är välkomna!

Lågvalörerna 1856-63

av Mats Ingers

336 sidor A4 inbunden. Detta ingår i boken:

- Hela Mats Ingers guldexponat *Lågvalörerna 1856-63* – traditionell filateli ur ett posthistoriskt perspektiv, 128 blad.
- En allmän handbok på 170 sidor över Vapenperiodens filateli och posthistoria 1855-1872.
- Appendixavsnitt som bland annat behandlar plåtmateriel som finns i Postverkets lager.
- Skriften Tandningsnycklar med 1855 och 1865 års tandning (normalt pris 100kr).

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

500:-

för både medlem
och ej medlem.
Frakt 49:-.

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Auktion 17 – 18 december

Kina och hela världen

Brev till Tyskland med Nanking lokalpost.

Brev från Hong Kong med mycket sällsynt censurstämpel. Trevligt avsnitt med Sverige.

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

E-mail: info@dtstamps.com www.dtstamps.com

Internet 7 (nytt datum)

16 november kl. 18.00 - Häften & Posthistoria

Internetauktion Live i två avsnitt.

Avsnitt 1: Äldre häften och moderna tripplar samt stor samling. Även stora & små partier.

Avsnitt 2: Singelobjekt med utrop av svensk och utländsk posthistoria samt mindre partier.

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
 Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker

www.trekronor.one

info@trekronor.one 070 - 598 80 08

Rönnbärsvägen 17 - 711 33 Lindesberg

Döda frimärksländer - 5

Text och bilder: **Christer Brunström**

Den här gången har jag hittat "frimärksländer" i trakterna kring Ungern, i Indien och i Thailand. Både Ungern och Indien kommer att återkomma många gånger i den här serien. I detta avsnitt presenterar jag dessutom ett frimärksområde som det kan vara nog så besvärligt att identifiera.

Bamra

Bamra var en av Indiens många feodalstater med egen frimärksutgivning. Rent geografiskt ligger Bamra i östra Indien sydväst om storstaden Kolkata. Huvudstaden heter Deogarh och under frimärksperioden styrdes Bamra av raja Sudhal Deb. Staten torde då haft en befolkning på runt 100 000. Jordbruk var den dominerande sysselsättningen för befolkningen.

De första frimärkena i enkelt utförande kom år 1888. De har texten BAMRA / POSTAGE vilket gör det lätt att identifiera dem. Valören är dock angiven på det lokala skriftspråket, men de olika valörerna trycktes på olikfärgade papper. Dessa tidiga utgåvor är riktigt ovanliga och de exemplar man träffar på är nog i allmänhet nytryck.

Under åren 1890-1893 kom en ny serie i ett annorlunda utförande. Nu finns även valören med på engelska. Det finns två varianter av denna serie: ordet Postage existerar med både stor och liten begynnelsebokstav. Krumeluren i mitten av märket är en elefantsnabel och den förekommer i olika utföranden och riktningar.

Samtliga 40 frimärken trycktes lokalt i Deogarh och de gavs ut utan gummering. Bamra upp-

hörde som frimärksland den 1 januari 1895. Därefter användes indiska frimärken i staten.

Bánát-Bácska

Ungern råkade riktigt illa ut efter första världskriget i samband med att grannländerna gjorde anspråk på ungerskt territorium. Det gällde även Bánát som delades mellan Rumänien och Jugoslavien. Om man studerar en aktuell karta över Rumänien hittar man Bánát runt staden Timisoara. Här finns än idag en stor ungersk minoritet.

Ett femtiotal frimärken gavs ut under 1919. Övertrycken utfördes på huvudpostkontoret i Timisoara (Temesvar). I stort sett alla frimärken från Bánát har förfalskats. Det gäller följaktligen även de allra billigaste utgåvorna.

Den amerikanska Scottkatalogen har en intressant upplysning om dessa utgåvor. Man hävdar nämligen att frimärkena såldes för att betala de postanställdas löner. Man tillägger dock att frimärkena i högsta grad var postalt giltiga (men förmodligen tämligen onödiga).

Bangkok

Ovanstående rubrik ger vid handen att det faktiskt finns ett frimärksområde som heter Bangkok men det skulle också kunna beskrivas som Brittiskt postkontor i Siam (dagens Thailand). Från 1882 till 1885 gavs speciella frimärken ut för postkontoret i Bangkok. Det handlade om frimärken från Straits Settlements som övertrycktes med bokstaven B.

Redan år 1858 hade det brittiska konsulatet i

Bangkok upprättat en posttjänst som hanterade försändelser till utlandet. Posten skickades med ångbåt till Singapore där den frankerades och sedan distribuerades till mottagare över hela världen. Från 1876 började man sälja frimärken från Straits Settlements på kontoret i Bangkok men i allmänhet stämplades breven först när de anlände till Singapore.

År 1882 introducerades sedan speciella frimärken för Bangkok. Enklast är valören 2c rosa från 1883 som värderas till under tusenlappen. I stort sett samtliga övriga 22 valörer är riktigt dyrbara både ostämplade och stämplade. På brev är de rariteter.

Det brittiska postkontoret hanterade bara brev till utlandet. Det hängde samman med att Siam inte var medlem i Världspostföreningen (UPU).

De speciella frimärkena för Bangkok hade den 30 juni 1885 som sista användningsdag. Den 1 juli 1885 blev nämligen Siam medlem i UPU och det brittiska postkontoret behövdes inte längre.

Baranya

Vid slutet av första världskriget drog sig de tyska och österrikiska trupperna bort från området Baranya i södra Ungern med Pecs som huvudort. Genast passade Serbien på att ockupera området och i början av 1919 övertrycktes ungerska frimärken med 1919 och Baranya. I ett senare skede fick ett antal ungerska frimärken samma övertryck men nu bågformat. Serberna hade uppenbarligen för avsikt att skapa en separat republik i området.

Nu löste sig det hela och Baranya återlämnades till Ungern den 20 augusti 1920. De ungerska myndigheterna godkände utgåvorna från Baranya i efterhand.

Flertalet utgåvor från Baranya är fortfarande billiga i pris men många av de något dyrare valörerna har förfalskats. Exakt hur man skiljer agnarna från vetet framgår inte av våra kataloger. Frammärkena är heller inte så värdefulla att

det egentligen lönar sig att betala dyra pengar för äkthetsintyg. Man kan därför förmoda att många frimärken i våra Baranyasamlingar egentligen är förfalskningar.

Barwani

Staten Barwani låg söder om storstaden Indore i centrala Indien. År 1917 gav staten ut sina första frimärken och utgivningen pågick sedan fram till 1947. År 1931 hade Barwani en befolkning på 141 000 och staten styrdes av prinsar med titel rana. Jordbruk var den viktigaste inkomstkällan för befolkningen.

Inledningsvis trycktes statens frimärken av ett lokalt tryckeri i Barwani Town men från 1930 var det Times of India

Press i Bombay som framställde Barwanis frimärken. De trycktes som små ark med fyra eller åtta frimärken som sedan gavs ut i form av häften. Som motiv hade man valt de två härskarna som

styrde staten under frimärksperioden. Totalt gav Barwani ut 43 olika frimärken. Flertalet är prismässigt överkomliga även om det förekommer många riktigt ovanliga varianter med skyhöga katalogvärden.

Min tanke är att presentera de olika "döda" länderna i alfabetisk ordning men redan nästa gång måste jag nog hoppa tillbaka till A för att ta upp ett område som nog borde ha varit med tidigare. ●

AROS FRIMÄRKEN

AUKTION 1

11 DECEMBER

Valören 1,75 kr

24 sk bco Sperati

Praktexemplar...

...och lyxstämplar

Även bra Norden!

F38g. Postfriskt 4-block i praktkvalitet

F5. x/xx 4-block, prakt-lyx

INLÄMNINGAR MOTTAGES LÖPANDE TILL KOMMANDE AUKTIONER

info@arosfrimarken.se 0733-763536

Butik och besöksadress: Vallingatan 5A, Västerås

Öppet 10-12 mån-lör, även andra tider efter ök

www.arosfrimarken.se

Samlarvänner!

Martin Blom heter jag som sedan 2015 driver Aros Primärken i Västerås. För två år sedan öppnade jag en ny, fysisk frimärksbutik i Västerås. Nu tar jag nästa steg och startar webbauktioner i egen regi. Min ambition är att erbjuda både vackert och intressant material, och jag tror jag vet vad du vill ha! Välkommen som köpare eller säljare - eller varför inte både och?

Välkommen till vänliga Västerås!

Postmusei vänner besöker

Postmuseums magasin

Onsdagen den 4 oktober 2022 gjorde Postmusei Vänner utflykt till Tumba där Postmuseum har magasinerat material. Svensk Museitjänst, SMT, Tumba, avdelning inom Riksantikvarieämbetet, hyr ut lokaler som föremålsarkiv till museer och andra kulturinstitutioner.

Museitjänsten har gatuadress Gustaf de Laval's väg. Denna besöksadress ger frimärksanknytning. Tekniska Museet föreslog att posten skulle hylla fem tekniska nydanare med frimärken. Svenolov Ehrén (1927- 2004) fick uppdrag att utforma frimärken för utgivning i oktober 1976 där ett märke ägnades Gustaf de Laval (1845-1913).

Postmusei vänner mottogs av Postmuseums Hanna Nydahl, föremåls- och arkivansvarig och Michael Hagström, biblioteks- och filateliansvarig. Med entusiasm vägledades vi genom de rymliga lokalerna. Vi fick se många föremål från den tid då gult var postens färg, inte minst skyltar.

En gammal skylt där ordet post var stavat med å – ”påst” väckte stor uppmärksamhet.

Ett av de första föremålen vi ställdes inför var en till synes modern brevlåda, men när man läste tömningstider noterades att tömning skedde även på söndagen.

På ett våningsplan finns en del fordon såsom brevbärarbilen Tjorven och hydrokopter. På ett ställe fanns ett tomrum efter en Volvo Duett som var långtidsutlånad till Volvos Museum i Göteborg. Tjorven och Volvo Duett ger tankar till frimärksutgivning i Guernsey.

Postfordon var år 2013 tema för de så kallade

Frimärke utgivet 1976 som uppmärksammade tekniske nydanaren Gustaf de Laval.

Hanna Nydahl

Fotograf: Ulf Michal

Brevlåda med tömning även på söndagen.

En stiligt utformad skylt från den tid då det fanns postkontor.

Foto: Bukowskis

Foto: Arne Karlsson

Europafrimärkena. Guernsey gav ut sex frimärken med motiv från lika många länders brevbärarbilar. Bland de utvalda sex länderna var Sverige. På märket återges "misslyckandet" Tjorven fångad på Stortorget, Gamla Stan, Stockholm. Eftersom bilen Tjorven tillverkades i Kalmar borde man som förlaga använt foto där bilen fångats i Kalmarmiljö, t ex med slottet som bakgrund.

För att pungslå samlare litet extra gavs märkena ut i miniark där arket hade motiv från landet i fråga.

I miniarket med Tjorven återges i frimärksarket del av fronten av en gul postbil, Volvo Duett. Då Volvo Duett gick som postfordon var den gulmålad, men ibland med svarta framskärmar och svart front. Bilens front är beskuren så man ser endast att registreringsbokstaven är W (Kopparbergs län). Miniarket har intresse inte bara för posthistoriker utan även för hembygdssamlare från Dalarna, som har en spännande jakt framför sig att försöka hitta det foto som utgjort förlaga och därmed kunna avläsa komplett registreringsnummer.

I magasinet i Tumba finns också en del litteratur i form av äldre material och övertaliga exemplar. Michael Hagström lägger här ner mycket

intresse. Postmusei Vänner har anledning att speciellt uppskatta hans initiativ till digitalisering av äldre årgångar av Postmusei Vänners årsbok Postryttaren.

Postmuseibygnaden i Stockholm är för närvarande stängd för grundförstärkning. Nyligen gick man ut med budskap att arbetet förlängts ytterligare ett år. Precis när vi skulle lämna magasinet i Tumba nämndes något som vi kan förströ oss med. Den 2 juni 2022 gästades Postmuseum av Utbildningsradion för inspelning av flera program. Dessa program kan nås på internet genom sökning på orden Utbildningsradion Postmuseum. Med rubriken "UR Samtiden – Postmuseum berättar" finns en längre och flera kortare föreläsningar om posthistoria och filateli: Drottning Kristinas brev, Sveriges första posthus, Svenska frimärken, Post i krig, Vykortets genombrott, Postens uniformer och Postnummer inom svensk hiphop.

Utöver Hanna Nydahl och Michael Hagström agerar även Postmuseums utställningsproducenter och pedagoger Vivi Nybom, Hedvig Bruzaeus och Julia Gunnarsdottir som föredragshållare.

Text: Arne Karlsson

Fotograf: Ulf Michal

Michael Hagström avbildad med sina bokhyllor som bakgrund.

Miniark med postbil Tjorven i frimärke och postbil Volvo Duett i miniarket.

Foto: UR

▲ Vivi Nybom då hon i Postmuseummiljö föreläser om Vykortets genombrott. Bild ur serien "Postmuseum berättar" från UR.

Aéropostale och flygpostens pionjärer

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4: Argentinskt brevmärke som såldes för att uppföra ett monument till minne av Jean Mermoz.

Filatelistiska skribenter har en tendens att ofta återkomma till samma frimärken och jag är inget undantag. Det finns många utgåvor som jag tycker är speciellt intressanta och som kan behandlas ur olika synvinklar.

Just ett sådant frimärke gavs ut av Franska Västafrika år 1947. Det uppmärksammar den franske flygaren och författaren Antoine de Saint-Exupéry (1900-1944) och förutom ett porträtt visar frimärket en kartbild över nordvästra Afrika. Den uppmärksamme betraktaren finner också en referens till Courier Sud, en av Saint-Exupérys mer berömda kortromaner (1).

Under sommaren läste jag om boken som kom 1928 och den handlar om romanfiguren Jacques Bernis, en pilot som flyger post från Frankrike till Västafrika och sedan vidare till Sydamerika. Ämnet var ett som Saint-Exupéry var mer än kunnig i eftersom han hade haft exakt samma arbete som sin romanhjärte. Han hade dessutom varit stationschef på flygplatsen i (Cabo) Juby i södra Marocko (2).

År 1918 hade Pierre-Georges Latécoère grundat det flygbolag som med sydfranska Toulouse som bas skulle frakta post från Frankrike till Västafrika. Bolaget fick namnet Société des Lignes Latécoère men efter bara något år ändrades det till Compagnie Générale Aéropostale

(oftast omnämnt som enbart Aéropostale). Den 25 december 1918 lyfte det första planet från Toulouse med Barcelona som destination. I februari 1919 förlängdes linjen till Casablanca i Marocko. År 1925 flög man hela vägen till Dakar i Senegal och därifrån forslades postsäckarna med båt till hamnar i Sydamerika där franska flygare transporterade posten vidare till Buenos Aires och Santiago de Chile. År 1930 kom sedan de första flygningarna från Dakar till Sydamerika. År 1980 markerade Brasilien 50-årsjubileet av denna första flygning över Atlanten med ett frimärke som avbildar ett flygplan från Aéropostale med den franska trikoloren i bakgrunden (3).

Efter diverse problem lades Aéropostale ned år 1933 och verksamheten togs över av det nybildade Air France. Under sin verksamhet hade bolaget haft några av Frankrikes mest kända piloter på sin lönelista. Till de mera berömda hörde naturligtvis Antoine de Saint-Exupéry men också Jean Mermoz (4).

Det här avbildade argentinska brevmärket visar att dåtidens piloter hade ett minst sagt besvärligt arbete. Det krävdes hårda fysiska ansträngningar för att hålla flygplanet på rätt kurs och dessutom gällde det att ofta orientera sig med hjälp av geografien nedanför på marken. Av denna anledning gick flygningarna från

Bild 5: Spanska Saharas fruktade ökenområden

◀ Bild 7: Lokalbefolkningen i Spanska Sahara kunde vara nog så fientlig.

Bild 8: Courier Sud

◀ Bild 6: Radiotelegrafi spelade en stor roll i upplägget. Här radioanläggningen i Dakar på frimärke från Franska Västafrika.

◀ Bild 9: Propagandamärke för Aeropostale med karta över rutten från Frankrike till Sydamerika via Västafrika.

Toulouse till Barcelona varefter man följde den spanska medelhavskusten via Alicante, Murcia och Málaga ända till Gibraltar där man korsade sundet för att kanske landa i Tanger innan det var dags att fortsätta resan längs Marockos kust ner mot Spanska Sahara, Mauretaniens och sedan via Saint Louis du Sénégal till slutmålet Dakar (5).

Längs rutten fanns det flygplatser där man var beredd att ta emot bolagets flygplan. Ibland tvingades piloterna landa om vädret var för dåligt eller om sikten inte var tillräckligt god. De olika flygplatserna kommunicerade per radio med varandra. När ett plan hade lyft meddelades nästa etappflygplats och när planet sedan hade landat bekräftades ankomsten (6).

Men det var inte bara vädrets makter som kunde vara ett problem för piloterna. Även passagen via västra Sahara innebar faror om man skulle tvingas nödlända. De spanska myndigheterna hade nog egentligen bara full kontroll över orterna längs kusten och inte längre in i landet (7).

Nu är Courier Sud inte direkt en posthistorisk avhandling utan en roman. Jacques Bernis har inför den flygning som beskrivs i boken försökt återuppta kontakten med den kvinna han älskar men det slutar inte riktigt som han hade hoppats (8).

Minnena från mötet med Geneviève sysselsätter honom under flygningen som förlöper utan alltför stora svårigheter men över västra Sahara uppstår problem och han tvingas nödlända. Från flygplatsen i Cabo Juby i södra Marocko har man meddelat att planet lyft och att det är på väg till Saint Louis du Sénégal via Port-Étienne i nordvästra hörnet av Mauretaniens men därifrån kommer ingen bekräftelse om att det anlät.

Man skickar ut spaningsplan och efter någon dag kan man i Saint Louis du Sénégal per radio meddela basen i Toulouse att flygplanet har kraschat och att piloten har omkommit. Postsäckarna är dock helt intakta och romanen avslutas med att Dakar lakoniskt meddelar Toulouse att samtliga postsäckar har anlät (9).

Saint-Exupéry skrev flera kortromaner baserade på sina upplevelser som pilot. Men han är kanske allra mest känd av den breda allmänheten som författaren till *Le Petit Prince* (Den lille prinsen). Verket kom 1943 och uppfattas nog närmast som en sagobok men författaren tar upp många existentiella frågeställningar om meningen med livet. Detta var kanske något som Antoine de Saint-Exupéry funderade på under de långa flygningarna från Toulouse till Dakar eller Sydamerika?

Text och bilder: **Christer Brunström**

Nordiska frimärken - nya utgåvor

Grönland

11 november

Gatukonst på Grönland II

Typografi: Lowe-Martin.

Tre systrar

Konstnär: Sacha Malinsky – 'Cheeky'
Valör: DKK 10.00. Mått: 40x30 mm.
Ark med tio frimärken.

Arferup pania

Konstnär: Hollie Kielsen
Valör: DKK 25.00. Mått: 40x30 mm.

Knölval på husgavel i Qaqortoq, utan namn

Konstnär: Naja-Theresia Høegh
Valör: DKK 27.00. Mått: 30x40 mm.

Grönländska långfilmer III

Typografi: Lowe-Martin.

Nummioq

Valör: DKK 10.00.
Mått 50x44,09 mm.

Inuk

Valör: DKK 14.50.

Jul på Grönland

Konstnär: Mike Lyng.

Jul på Grönland 1

Valör: DKK 18.00
Mått 40x30 mm
Ark med 10 frimärken.

Jul på Grönland 2

Valör: DKK 20.00
Mått 30x40 mm

Tre systrar

Arferup pania

Knölval

Nummioq

Inuk

Jul på Grönland 2

Jul på Grönland 1

Här hittar du mer information: <https://www.stamps.gl/information/frimaerkeprogram-2022>

Norge

1 oktober

Posthornsfrimärken 150 år

Miniatyrarket visar ett urval av posthornsfrimärken och frimärksskisser samt ett porträtt av arkitekt och posthornsfrimärkens "fader", Andreas Friedrich Wilhelm von Hanno.

Design: Enzo Finger, Sverre Morken.
Miniatyrark med upplaga 60 000 ark.
Valör: NOK 19.00.

11 november

Pepparkakshus (tre motiv) och Pepparkaksgubbe

Inrikes 20 g. Foto: Elin Vatnar Nilsen,
Mette Randem, Maren Baxter
Design: Camilla Kvien Jensen
Upplaga: 965 000 respektive
665 000. Häfte med 10 st märken.

Volontärarbete

Konstnär/designer: Camilla Kvien Jensen. Ett motiv i rulle.

Här hittar du mer information: <https://www.posten.no/frimerker-til-samling>

Finland

9 november

Låt julen
komma

Låt julen komma

Julhälsningens fixvärdemärke
Illustration och design: Nina Kuu
Ark med 20 märken.

Magisk
vintervärld

Magisk vintervärld

Inrikes fixvärdemärke
Illustration och design: Nina Kuu
Ark med 10 märken.

Vinterljus

Fyrverkeri

Utrikes fixvärdemärke
Illustration och design: Nina Kuu
Ark med 10 märken.

Fyrverkeri

Vinterljus

Foto: Jukka Risikko
Ark på tio frimärken med två olika
inrikesmärken med fast värde.

Här hittar du mer information: <https://shop.posti.fi/en/category/stamps>

Facits numrering av svenska frimärksutgåvor

Utgivna 2022-08-25

Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
Min katt	Katten Bengt	Brev	3436
Min katt	Katten Cornelis	Brev	3437
Min katt	Katten Fili	Brev	3438
Min katt	Katten Hera	Brev	3439
Min katt	Katten Valiant	Brev	3440
Min katt	Häfte 2 x 5 (3436-3440)		SH133
Min katt	HBL 1 x 5 (3436-3440)		
Min katt	Två katter	26:-	3441
Min katt	Tre katter	26:-	3442
Min katt	SX (3441 + 3442)		SX
Min katt	Souvenirark 2 x (3441 + 3442)		SS41
Min katt	Motivblad		Mb494
Min katt	FDC		
Kjolväskor	Väskor	100:-	3443
Kjolväskor	Motivblad		
Kjolväskor	FDC		

Nytt från Bältespännarna

Nummer 2 ute av Bältespännaren

I början av november avslutades årgång 56 av Bältespännaren med ett innehållsrikt nummer. Bernhard Lürssen bidrar med en närmare beskrivning av historien bakom frimärksutgivningen från det nu avsmnade furstendömet Hutt River Province i Australien.

I ett färgstarkt bidrag tar Hans Eriksson upp några av de reklammärken som getts ut för Malmö och Stockholm.

Frimärksutgivningen från Postbudet i Kalmar diskuteras i detalj i en längre artikel av Robert Forsberg och Arnold Boström informerar om postverksamheten efter 2014 i de ryskstyrda "folkrepublikerna" Donetsk och Luhansk i den östra delen av Ukraina.

Under rubriken Mitt favoritobjekt presenterar Kjell Nilson inte ett utan två ovanliga brev med anknytning till lokalpost.

Som vanligt finns det också bokrecensioner och andra kortare artiklar. Mer information om tidningen och medlemskap i Samlarföreningen Bältespännarna kan erhållas från Christer Wahlbom (christerwahlbom@hotmail.com).

Christer Brunström

Intygsskrivare utsedda av Sveriges Filatelistförbund

Peter Lorentzon, Expertrådet

Förbundsprovare är den formella benämningen på personer som är berättigade att utfärda intyg på frimärken och försändelser. Till vardags brukar vi kalla dessa personer för intygsskrivare eller attestutfärdare. Dessa personer är utsedda av Sveriges Filatelistförbunds styrelse efter rekommendation från ett enigt Expertråd. Efter en försökstid på två år beviljas status som förbundsprovare.

Det finns lite olika benämningar på intyg; certifikat eller attest är två exempel. Oftast är det bara designen som skiljer. Ändamålet med intyg är att få objekt bedömda efter Sveriges Filatelistförbunds och Sveriges Frimärkshandlareförbunds kvalitetsnormer (se avsnittet "Kvalitets-normer"

på sidorna 10–16 i *Facit Special Classic 2022*).

Utöver intyg brukar det också gå att beställa andra typer av bedömningsdokument hos intygsskrivaren. "Utlåtande" eller "Äkthetsutlåtande" är en enklare och därmed billigare sort av intyg där endast äkthet fastställs utan sifferbedömning. Det kan exempelvis handla om svåridentifierade vattenmärken, klassificeringar, påtryck, avarter med mera. Oftast ingår även nyanseringsarbeten i intygsskrivarens meny.

Se nedanstående lista med kontaktuppgifter för frågor om tjänster och vilka emissioner som bedöms. Obs! Tänk på att alltid kontakta intygsskrivaren innan du skickar objekt för prövning. ●

Namn	Emissioner
Helena Obermüller Wilén Observationsvägen 20, 141 38 Huddinge Obermuller.wilen.helena@telia.com	<ul style="list-style-type: none"> • Sverige 1855 - 1920 (ej Oscar II)
Mats Nilsson Kungsgatan 30, lgh 1702, 972 31 Luleå matsgnilsson@outlook.com	<ul style="list-style-type: none"> • Sverige klassiskt - Skilling banco t o m ringtyp posthorn 1855-1891 • Tjänstefrimärken stort format 1874-1896. • Lösenfrimärken 1874-1891
Mats Ingers Hans väg 4, 245 63 Hjärup mats.ingers@telia.com	<ul style="list-style-type: none"> • Vapenperioden 1855-1872 • Förfilateli i och kring Stockholm (lokal- och lösbrev)
Peter Lorentzon Bergshöjden 40, 174 45 Sundbyberg lorentzon49@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • Lösenfrimärken 1872-1891 • Ringtyp med posthorn • Oscar II 1885-1911 • Övriga emissioner 1891-1920 • Provtryck 1872-1920
Karl Arne Norsten Box 1069, 181 21 Lidingö karl@norsten.com	<ul style="list-style-type: none"> • Bandfrimärken 1920-1936

Hembygd, Gustav II Adolf och tjänstestämplor

Text: **Per Gustafson**

Netex är filatelistförbundets utställningssajt. Där erbjuds alla samlare som ställer ut på jurybedömda utställningar att också publicera sina exponat digitalt, som dokumentation och inspiration för andra samlare. Vi planerar en serie artiklar där kända svenska filatelister tipsar om sevärda exponat på Netex. Men vi börjar med några tips från oss som arbetar med Netex. Tipsaren i detta nummer är undertecknad. Se exponaten på www.netex.se!

Posten i Vätö socken.

Karin Svahns open-exponat om posten på Vätö är en riktigt trevlig hembygdssamling. Den innehåller inte bara ortstämplor och filatelistiskt material, utan också vykort, foton, kartor med mera. I ingressen skriver Karin att hon både vill beskriva den postala verksamheten och "ge en glimt av människors liv och verksamhet i socknen". Det är tydligt att det ligger mycket egen forskning och lokalkännedom bakom samlingen. På senare år har allt fler posthistoriker gått i riktning mot "social filateli" av olika slag. Karins Vätösamling, med dess kombination av posthistoria och hembygdshistoria, är ett fint exempel på detta.

Ovala tjänstestämplor berättar om posten.

Hans von Eulers exponat om de ovala "postmästarstämplarna" är ett posthistoriskt pionjärarbete. Stämplorna var tjänstestämplor, som främst skulle användas för administrativa ändamål. De fick inte användas för att makulera frimärken. Exponatet dokumenterar vilka typer av stämplor

som fanns, vilka enheter och personer (inte bara postmästare!) som använde dem, och vad de kan berätta om den postala verksamheten. Om man tittar närmare ser man också att Hans lagt stor möda på att illustrera användningen av stämplorna med intressanta och ovanliga blanketter och försändelsetyper.

Gustav II Adolf, 20 öre blå, 1920.

Jag tycker mycket om Claes Hederstiernas "minimalistiska" exponat, och hans enramssamling om Gustav II Adolf är ett fint exempel. Frimärket från år 1920 är faktiskt Sveriges första minnesfrimärke, utgivet till 300-årsminnet av att den svenska staten år 1620 började anordna regelbunden postbefordran. I exponatet beskriver Claes frimärket i detalj: bakgrunden till frimärksutgåvan, motiv, tillverkning, olika nyanser, papperssorter, vattenmärken, kontrollsiffror och olika varianter. Dessutom flera bra försändelser som visar hur frimärkena användes. Och allt är vackert och pedagogiskt monterat. ●

En del av Karin Svahns exponat.

Foto: Anna Sigvardsson

Ett postsakskort tillhörande Hans von Eulers.

Per Gustafson ingår i Netex arbetsgrupp och har också styrelseuppdrag i SFF-Göteborg och SSPD (Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation). Han samlar framför allt svensk posthistoria från Oscarsperioden, dvs. tiden runt sekelskiftet 1900. Han är särskilt intresserad av vykortens posthistoria, och har även en internationell samling om införandet av vykort med delad adressida. Per skriver, ställer ut och håller föredrag om sina olika samlingar.

Claes Hederstiernas Gustav II Adolf.

Vi vill se och inspireras av vad ni medlemmar ägnar er åt för aktiviteter. Skicka gärna in bilder med tillhörande beskrivningar till redaktion@sff.nu.

Umeå Regionträff i Vindeln

Den 30 september till 1 oktober hade vi i Norrlandslänen vår regionträff. Umeå Frimärks- och vykortsförening stod som värd, men av praktiska skäl – lokal, inkvartering med mera – hade vi träffen i Vindeln, 50 km från Umeå. Deltagarantalet blev denna gång lite mindre än det brukar, men det 50-tal som var där hade en trevlig helg tillsammans. Det kom besökare från klubbar i Sundsvall, Kramfors, Örnsköldsvik, Umeå, Vindeln, Skellefteå, Piteå och Luleå. Långa avstånd avkräcker inte norrlänningar!

Träffen började på fredag em med visning av auktionsmaterial samt bordsförsäljning. Som alltid är det mycket hembygdsmaterial som finns – vykort, försändelser och fina stämpelar. Glädjande var att två handlare från Stockholm, Brev & Kort Rolf Lek samt Nova Frimärkens Göran Heijtz, gjort den långa resan till Vindeln för att bjuda ut vykort ur sina stora lager. Under fredagskvällen hade Göran Heijtz ett uppskattat föredrag med bildvisning med temat "Roliga reklamvykort".

På lördagen hade Göran Heijtz ett föredrag med temat "Skeppspost längs Norrlandskusten". Före järnvägens tid skickades mycket post med båt från Stockholm till de olika hamnstäderna mellan Gävle och Haparanda. En del av dessa brev är idag mycket sällsynta och kan kosta flera tiotusentals kronor. Efter lunch var det så dags för två större auktioner och några mindre. Vi skildes åt efter en trevlig och lyckad helg. De fina lokalerna i Vindelgallerian, med allt under samma tak – mässa, boende och mat – är mycket uppskattade. Vi räknar med att ses till våren igen, då till AC-Träffen.

Text och foto: **Thomas Gunnarsson**

Göran Heijtz håller föredrag med temat "Skeppspost längs Norrlandskusten".

Auktionen igång – budgivning pågår.

Per Rånes och Krister Jakobsson skriver och Lars Andersson är utropare.

Fint besök i Helsingborg

Till vårt första höstmöte i september hade vår förening bjudit in förbundsordföranden Rikard Azelius. Han hade utlovat föredrag men även att svara på aktuella frågor.

Kvällen började som vanligt, det vill säga botaniserande bland urvalshäften, kaffe med dopp, allmänt frimärkssnack med mera.

Våra närvarande medlemmar fick presentera sina samlarområden och trots att vi är en relativt liten förening, cirka 25 medlemmar, visade sig att

samlarområdena skiljer sig markant åt.

Rikard fick förbundsfrågor som han välvilligt besvarade. Därefter blev det föredrag och bildvisning om "Brev mellan Sverige och Frankrike under 1700 – 1900 talet". Mycket intressant och lärorikt!

Föreningen känner sig hedrad av besöket och tackar främst vår förbundsordförande för en trevlig och givande afton.

**Rolf Sjöström, ordförande
Helsingborgs Filatelist Förening**

Medaljer för långt medlemskap

Vid regionträffen i Vindeln 1 okt kunde Ivan Forsgren, ordförande i Umeå Frimärks- och Vykortsförening, dela ut tre medaljer för långt medlemskap i SFF. På bilden syns från vänster Hans Modig, Ivan Forsgren, Per Rånes – alla från Umeå – och Lars Lundberg, Vindeln. Hans Modig och Per Rånes har varit medlemmar i 40 år och fick

varsin silvermedalj. Lars Lundberg fick en guldmedalj för sina 50 år som medlem.

Ytterligare tre medlemmar i Umeåklubben, Bengt-Erik Karlsson, Hans-Erik Holmström och Lars Gustafsson kommer att få sina guldmedaljer sig tillsända då de ej var närvarande.

Text och foto: Thomas Gunnarsson

Frimärken berättar om Indokina

Under första delen av 1900-talet var det många kolonier som gav ut långa bruksserier med olika lokala motiv. Idag är det åtskilliga samlare som försöker få ihop dessa ofta mycket långa serier. Inte sällan består de av betydligt fler än 20 valörer varför uppgiften kan vara nog så besvärlig.

Under första delen av 1900-talet var det många kolonier som gav ut långa bruksserier med olika lokala motiv. Idag är det åtskilliga samlare som försöker få ihop dessa ofta mycket långa serier. Inte sällan består de av betydligt fler än 20 valörer varför uppgiften kan vara nog så besvärlig.

För dagens samlare är dessa frimärken ofta en länk inte bara till en gången tid utan även till det tidiga 1900-talets historia. Som utgångspunkt för den här artikeln har jag valt en serie från Franska Indokina utgiven år 1927. Serien består av 24 valörer och den har sex olika motiv som speglar de områden som ingick i den franska kolonin i Sydostasien.

År 1888 började Frankrike binda samman sina olika koloniala besittningar och protektorat i Sydostasien till kolonin Indokina. Inledningsvis bestod kolonin av Cochinchine, Annam, Tonkin och Kambodja. År 1893 tillkom Laos och 1900 området Kouang-Tchéou i södra Kina.

Här kan det kanske vara lämpligt att närmare förklara tre av ovanstående landsnamn: norra Vietnam gick under namnet Tonkin, de mellersta delarna hette Annam och Cochinchine var beteckningen på södra Vietnam.

Franska Indokina fick egna frimärken 1889. Dessförinnan hade man använt frimärken med landbeteckningarna Cochinchine eller Annam & Tonkin. Inledningsvis hade man ett bindestreck mellan INDO och CHINE men när serien från 1927 kom ut hade man valt landsnamnet INDO-CHINE utan bindestreck.

Franska Indokinas första frimärken hade valörer i fransk valuta (centimes och francs) men från 1918 hade området en egen valuta där en piaster motsvarade 100 cents.

Av de här visade bilderna framgår tydligt att de tryckta frimärkena nog inte på något sätt mot-

svarade det man hade tänkt sig. Motiven är otydliga och kanske var det anledningen till att man ersatte serien från 1927 med en ny bruksserie redan 1931.

De lägsta valörerna från 1/10 cent till 5 cents är kanske de mest lyckade motivmässigt. Här visas en bonde i färd med att plöja ett risfält. Plogen dras av en ox. Detta motiv i liknande utföranden har återkommit på många frimärken från olika länder i Sydostasien. På märket från Franska Indokina ser vi i bakgrunden också ett tempel tillägnat den kinesiske filosofen Konfucius. (Bild 1)

Valörerna från 6 till 12 cents visar en vy från Ha Long-bukten i norra Vietnam. Det torde vara det mest misslyckade av seriens sex olika motiv. Med tanke på det lilla formatet borde man nog ha undvikit de många krusidullerna. (Bild 2)

På valörerna 15 och 20 cents har man valt att visa ett tempel i Ankor, ruinstaden i Kambodja, som sedan 1992 är ett av UNESCOs världsarv. Anläggningarna i Ankor byggdes förmodligen på 1100-talet och var först ett hinduiskt tempelkomplex. På 1300- eller 1400-talen omvandlades Ankor till en buddhistisk helgedom men befolkningen lämnade Ankor redan på 1500-talet. Endast buddhistiska munkar tycks sedan ha vallfärdat till Ankor Wat och de andra templen.

År 1860 kunde den franske resenären Henri Mouhot berätta mera utförligt om Ankor för en europeisk publik. Fransmännen ansträngde sig för att det i varje bruksserie skulle finnas motiv för de olika områdena i Franska Indokina och dessa två märken är tillägnade Kambodja. (Bild 3)

En träsnidare avbildas på valörerna 25 och 30 cents. Man kan förmoda att detta var ett konsthantverk som praktiserades i de delar av Indokina där det finns mycket skog. (Bild 4)

Valörerna 40 och 50 cents har fått sitt motiv

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

från That Luong som är en buddhistisk stupa eller tempel i den laotiska huvudstaden Vientiane. I sin nuvarande form invigdes det 1566 och det hade ett tak av guld. Under den thailändska invasionen 1828 förstördes templet men lyckligtvis fanns det en god beskrivning av dess utseende. Återuppbyggandet startade under fransk ledning på 1930-talet och idag är stupan det viktigaste buddhistiska monumentet i Laos. (bild 5)

Högvalörerna 1 \$ och 2 \$ har ett historiskt motiv – grundandet av staden Saigon. Här gjorde man det extremt svårt att se valörsiffran på valören 1 \$. Den är nämligen tryckt i svart färg på mörkblå botten vilket i princip gör den osynlig. Jag väljer därför att i stället visa högvalören 2 piastrar.

Frimärksmotivet beskrivs som Saigons grundande och med stor sannolikhet avses den franska erövringen av staden 1859. Men Saigon hade då

redan existerat i många sekler varför beskrivningen på frimärket torde vara något av en historieförfalskning.

Efter Vietnamkrigets slut fick staden ett nytt namn. Idag heter Saigon officiellt Ho Chi Minh-staden som en hyllning till Ho Chi Minh, ledaren för Nordvietnam under det långa frihetskriget mot först Frankrike och sedan USA och regimen i Södra Vietnam. Ho Chi Minh-staden har idag en befolkning på hela 7,2 miljoner och det är därmed Vietnams största stad. (Bild 6)

Trots frimärkenas delvis klantiga utförande erbjuder denna serie intressanta bilder från den koloniala perioden i Sydostasiens långa historia. En titt i katalogerna visar att serien värderas till runt tusenlappen men den kan nog införskaffas till ett betydligt lägre belopp.

Text och bilder: **Christer Brunström**

Klippta par

I Filatelisten nummer 6 2020 skrev Magnus Engstedt artikeln Klippta BC/CB-par på Tradera. Det har gått en tid sedan dess, men jag tycker att det är en viktig fråga, och hoppas kunna ge en "second opinion" på uttalandet.

Författaren hävdar att ett äkta BC/CB-par måste uppvisa en del av ett perforeringshål i yttre skärningen. Enligt min erfarenhet är det riktigt att en majoritet av alla BC/CB-par uppvisar just detta, men långt ifrån alla. Man kan lätt se detta om man studerar handgjorda häften. Här syns en flytande gräns, om man så vill, av storleken på den yttre tanden i perforeringen.

H37CB O F267

Allt från en maximalt bred tand där skärningen har hamnat just utanför perforeringshålet (se H37CB O F267), till där skärningen just touchar perforeringen (se H39BC O F269) vidare till en normal tand, dock utan perforeringshål (se H36BC O F266). Vi kan till och med se ett exempel på ett par som liknar det som artikelförfattaren föreslår att rivas i H38 BC R, en mycket smal yttre tand.

H39BC O F269

H36BC O F266

H38 BC R

Att verifiera äktheten av sina BC/CB-par är knepigt, man kan inte förlita sig på det skurna perforeringshålet allena. Själv har jag ingen riktigt bra metod utom att betrakta marginalen och märkets bredd. Kanske någon har mer solid kunskap på området?

Text och bilder: **Henrik Ellström**

ANNONS

Svenska försändelser 1858-1872 frankerade med Vapentyp Öre & Liggande Lejon

Författare: Mikael Carlsson. Recenserad av Ulf Nilsson.

Denna bok samlar kända försändelser skickade från Sverige ut i världen och ett antal inhemska. Boken baseras delvis på Åke Rietz bok "Svenska Försändelser till utlandet före UPU" (2014) som i sin tur bygger på Gunnar Nilssons anteckningar. Totalt finns över 5 000 försändelser listade med datum och sändande postort, många gånger med nyans. Många försändelser finns med på bild och i förekommande fall var och när det sålts.

Försändelserna är sorterade efter mottagarland, av naturliga skäl är de nordiska länderna mest omfattande. Många gånger finns det extra information om portosatser, postvägar, särskilda stämplor eller personer med omfattande korrespondens. Just denna extra information gör det väl värt att läsa boken för mer än att hitta information om ett enstaka objekt.

Extra material som SFS no 44 från 1858 som beskriver övergången från skilling banco till öre och udda försändelser. Även samlad förteckning över större antal aktuella frimärken på försändelser är extra material som kan vara intressant.

Om du är intresserad av helsaker från denna period är denna bok helt klart för dig. ●

• • • • •
Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Se upp för dubbel moms när du handlar utanför EU

Jag beställde i slutet av april två frimärken av en säljare från Ukraina på eBay för 98 dollar plus 10 dollar i porto. eBay lade på 12 % moms och gav mig IOSS-numret IM 2760000742. Det är alltid samma nummer för allt från eBay, eftersom det redovisas i en månatlig rapport. IOSS betyder Import One Stop Shop och ska vara en förenkling av momshanteringen vid inköp från länder utanför EU då beloppet är högst 150 euro.

Jag hade meddelat säljaren, att han noggrant skulle skriva VAT Paid IOSS IM2760000742 på försändelsen för att visa att moms var betald av eBay och finns på eBays momsredovisningslista. Så gjordes. Momsen på 12 % var alltså betald av mig genom eBays automatiska och obligatoriska

process. Ändå kom ett brev från Postnord, där de ville ha dels en redovisning med kvitto på innehåll och pris samt 12 % moms på bruttobeloppet (inklusive redan betald moms, alltså) samt 75 kronor i avgift. Jag har sänt ordersammanställningen jag fått från eBay till Postnord med information om IOSS-nummer och att 12:96 dollar är betalda i moms, men efter många turer med Postnord, Tullverket, Skatteverket samt Post- och telestyrelsen, kvarstår faktum att jag tvingats betala moms två gånger.

Så tänk både en och två gånger innan du köper något på eBay från säljare utanför EU. Det kan kosta mer än du tänkt.

Henrik Sundén, Umeå

Svar från Postnord:

För att en försändelse med varuinnehåll från land utanför EU ska kunna importeras med hjälp av IOSS-regelverket krävs bland annat att elektronisk information skickas in med IOSS-nummer med mera. Om den elektroniska informationen saknas eller är felaktig kan inte Tullverket godkänna Tulldeklarationen.

I Henrik Sundéns fall har inte avsändaren bifogat IOSS-numret elektroniskt vilket förklarar varför svensk moms har behövt betalas vid försändelsens ankomst till Sverige. Jag rekommenderar Sundén att ta kontakt med avsändaren för vidare frågor kring varför inte den elektroniska informationen har varit komplett.

*Henrik Ishihara
Public Affairs Manager, PostNord*

Rapport från FEPA-kongressen i Liberec

I samband med utställningen Liberec 2022 hölls FEPA-kongressen i Liberec i Tjeckien. FEPA (Federation of European Philatelic Associations) är en övergripande europeisk organisation för nationella filatelistiska förbund, som SFF. 27 av 42 medlemsförbund var representerade på kongressen som hölls 15 oktober.

Förutom formella frågor på dagordningen fanns det några punkter som var av särskilt intresse.

FEPA:s president, Bill Hedley, presenterade en analys över de utmaningar som filatelin står inför. Det var intressant att konstatera att många medlemsländer upplever en situation som liknar den vi har i Sverige. Man talar om fallande medlemsantal, högre genomsnittlig ålder på medlemmar, färre utställare, handlare och besökare på mässor samt att filatelistiska klubbar och föreningar försvinner. Samtidigt konstaterades att auktionsmarknaden har fått ett uppsving, att forskning och publicering av litteratur är bättre än på länge och att exponat på utställningar är av högre kvalitet. FEPA arbetar med att modernisera

filatelins image och på så sätt nå fler samlare.

Libanon hade ansökt om medlemskap i FEPA. I sin ansökan trycktes bland annat på att Libanon har historiskt haft starka band med Europa och ansökan bifölls.

Beslut om kommande utställningar med FEPA-status (sk FEPA patronage) fattades också. Det gäller EFIRO 2024 i Bukarest, april 2024, HAFNIA 2024 i Köpenhamn, 17–20 oktober 2024 och EuroPhilEx 2025 i Birmingham, 8–11 maj 2025.

Avslutningsvis beslutades att 2023 års kongress ska hållas i Tarvisio, Italien under Alpe-Adria utställningen, 21–24 september 2023.

Text och foto: **Rikard Azelius**

Representeranter för det libanesiska förbundet hälsas välkomna som medlemmar i FEPA

Lars Nordberg

Ålder: 66 år Bor: Svedala

Hur började ditt samlande och hur länge har du samlat?

Började samla när jag övertog min pappas samling. Jag var bara åtta år. Sedan har det varit mer eller mindre intensivt.

Vad samlar du på?

Jag har över 10.000 olika svenska häften. Försöker få ihop en Sverigesamling med lyx/praktstämplar från Skåne. Har dessutom en stor samling av FDC. Här försöker jag finna varianter. Mitt äldsta "FDC" är Oscar II.

Vad är det bästa med att samla frimärken?

Man kan själv bestämma på vad man vill samla.

Har du ett drömobjekt du verkligen skulle vilja komma över?

Jag köper helst samlingar och försöker finna fynd i dem. Jag är alltid på jakt efter äldre ovanliga FDC, men då blir kanske prislappen lite hög.

Har du ställt ut eller tankar om att göra det?

Jag har varit med att arrangera fyra utställningar, men tyvärr har jag aldrig själv blivit klar att ställa ut själv, men det kommer nog.

Foto: Privat

Vill du presentera dig här? Skicka mejl till redaktion@sff.nu, svara på frågorna och bifoga en bild!

Karin Kjäll-22

Filateli - en avslappnande hobby.

Specialerbjudande till SFF:s medlemmar

Läs mer om SFF:s böcker här: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Facit Sverige 2023

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg och en gåva från Postnord.

Nyheter:

- Frimärksprodukter utgivna av posten är nu prissatta samt uppdaterade.
- Sveriges Helsaker uppdaterade och innefattar de Militära Helsakerna

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 450 kr plus frakt.

Facit Postal X

Katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter:

- Sjöpoststämplar
- Svenska brev - omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Norden 2022

Katalogen utkom i november 2021 och innehåller Nordens frimärken från 1951 och framåt med varianter, samt perioden före 1951 med utgåva och valör, utan varianter.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Special Classic 2022

Facit Special Classic 2022 på 504 sidor innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag.

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 500 kr plus frakt.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772. Ange vilken bok det gäller på talongen/i meddelanderutan samt ditt medlems- och mobilnummer.

För de som bor i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok.

Bankoktroj för Postgirot öppnade nya möjligheter

De stora förändringarna inom Posten under 1990-talets första hälft hade inte kunnat genomföras utan tillgången till det förbättrade kassasystem som jag berättade om i del 13, nummer 5 av Filatelisten. Nya PKS gav bra underlag för ekonomisk analys av verksamheten och systemet möjliggjorde en effektiv intäktsfördelning mellan de olika verksamhetsgrenarna.

Postgirot blir bank

Den 17 januari 1994 utfärdade Finansinspektionen oktroj för Postgirot Bank AB, ett tillstånd från regeringen att ta emot pengar från allmänheten genom inlåning. Det öppnade för Postgirot att lämna ränta på privatpersoners postgirokonton, vilket tidigare bara var möjligt på företagskonton. Postgirot fick nu även ge krediter till privatkunder och tillhandahålla betalningsmedel som check och kontokort. Möjligheterna till internationell betalningsförmedling vidgades.

Kort kopplade till postgirokonto

På Postgirot var man väl förberedd för den nya "friheten". Redan i mars meddelades i Kassanytt att kunderna kunde ansöka om Postgirots kontokort. Det fanns tre olika kort som ni kan se här till höger:

- Giro Business Card, som redan fanns ute på marknaden
- Postens Kundkort
- GiroKortet

Bilder från Kassanytt, april/1994.

Korten kopplades till ett postgirokonto. Flera kort kunde vara kopplade till samma konto. Det var ju praktiskt för företag och organisationer som önskade att flera företrädare kunde utnyttja kontot. Men inga fullmakter fick ges till flera personer att bruka samma kort. Business Card och Kundkortet kom att kunna användas från och med den 6 maj, GiroKortet en månad senare. Men det gällde bara på postkontor med PKS. Dom mindre postkontoren med MKM fick vänta till oktober, innan de kunde välkomna kunder med Postens kort. Systemlösningarna var inte klara. Så dessa kontor måste hantera korten med manuella rutiner tills vidare, samma som gäll när systemet låg nere.

Giro Business Card och GiroKortet var kopplade till Visa och kunde användas för köp på cirka tio miljoner köpställen runt om i världen. Utomlands kunde man göra kontantuttag med kortet på bankkontor och i automater, i Sverige enbart på postkontor. Men postkontoren kunde

inte ta emot andra Visa-kort än de egna. För det hade man inga rutiner. Kort och korttransaktioner hanterades av Procard, en särskild resultat-enhet inom Postgirot. Dit skulle man vända sig vid driftsavbrott eller för saldokontroll av större transaktioner efter kl 15.00.

Förklaring av förkortningar:

PKS = Postkassasystem
 PKM = Postkassamaskin
 MKM = kassaterminaler för mindre postkontor.

PKM är det övergripande begreppet för hela systemet.

Kortens funktioner

Kortens tjänster och kostnader visas i tablån nedan, hämtad ur Kassanytt den 26/4 1994. Kortens basfunktion beskrivs som "kan användas på postkontoren som betalningsmedel". Kontantuttag är tillvalsfunktion. Till kontantuttag räknades allt där uttaget var större än summan av betalningarna.

Hantering av kundärenden i PKS-kassor

För att det skall fungera, inskräps vikten av att först registrera alla debettransaktioner, det vill säga köp och inbetalningar. Om kunden även hade utbetalningshandlingar, registrerades även dessa om de skulle användas som delbetalning. Därefter

Kortens koppling till Postgirots tjänster, avgifter m m

Korttyp	Postgirotjänst	Tillval/ Tillägg ²	Avgifter	Pris
Giro Business Card (Visa)	AffärsGiro	Tillägg	Uppläggningsavgift	150 kr
	FöreningsGiro	Tillägg	Årsavgift per kort ⁴	200 kr
	Postgirokonto företag	Tillägg	Kontantuttag	10 kr, samt räntea- avdrag 0,035 % av uttaget belopp
	Postgirokonto förening	Tillägg	Kontantuttag i utlandet	2 % av uttaget belopp lägst 40 kr
Postens Kundkort ³	AffärsGiro	Tillval	Uppläggningsavgift	150 kr
	FöreningsGiro	Tillval	Årsavgift per kort	125 kr
	Postgirokonto företag	Tillägg	Kontantuttag ⁵	10 kr, samt räntea- avdrag 0,035 % av uttaget belopp
	Postgirokonto förening	Tillägg		
GiroKortet (Visa)	HemGiro	Tillägg	Årsavgift direktdebitering	200 kr
			Årsavgift månadsdebitering	350 kr
			Aviseringsavgift månadsdebitering	5 kr/avisering
			Årsavgift extra kort	150 kr/kort
			Kontantuttag i utlandet	2 % av uttaget belopp lägst 40 kr

¹ Tillval, avgiftsfritt.

² Tillägg, avgift.

³ Kan även kopplas till Hemgiro och Postgirokonto privat som tillägg.

⁴ Rabatt utgår med 50 kr per kort fr o m kort nr 2 för kund med AffärsGiro eller FöreningsGiro.

⁵ Kontantuttagsavgift och ränteaavdrag gäller inte för privatpersoner.

POSTEN
GOTTISUNDA CENTRUM
750 25 UPPSALA
7896-0059 0113

KORTUTTAG
95-12-30
12:04

336

TACK FÖR BESÖKET
VALKOMMEN ÅTER!
POSTEN

KVITTO 951230 01 78960059 0112
POSTGIRO 821200-3
AVGIFT 9,00
ELOPP 13.923,00

IN 13.932,00
IN **** IN 0,00

KORTNR 9752 2108 0001 3258
BELASTAT KONTO 551855-0
9709-363414-021
BELOPP 13.932,00

GODKÄNNES FÖR DEBITERING AV KONTO ENLIGT OVAN
CHARGE THE TOTAL AMOUNT TO THE ACCOUNT ABOVE

JONASSON LARS
LEGITIMATION 3163071474

Den nya blanketten Kortutttag med specifikation av en betalning 1995.12.30 med Svenska Linnésällskaps Kundkort. Betalningen till Postgiro avsåg kostnaden för ett massutskick. Kvittodelen (raden) med texten IN 13:932,00 är delkundnotan. Kvittodelen IN ****IN 0,00 visar att inga pengar har betalats in. PKM-kvittot har klistrats på notan Kortutttag för att verifiera vart pengarna har gått.

POSTEN
UPPSALA CITY
UPPSALA
7850-0022 0150

KORTUTTAG
96-06-07
14:03

VALKOMMEN ÅTER
MED VANLIG HÄLSNING
POSTEN

KORTNR 9752 2108 0014 9326
BELASTAT KONTO 551855-0
9709-197386-022
BELOPP 600,00

IN 0,00
UT 600,00

960607 32 78500022 0150
SE SÄRSKILT KVITTO

GODKÄNNES FÖR DEBITERING AV KONTO ENLIGT OVAN
CHARGE THE TOTAL AMOUNT TO THE ACCOUNT ABOVE

Svenska Linné-Sällskapet Marie Ericson

ERICSON MARIE /SVENSKA LINNÉ-SÄLLSKAPE
LEGITIMATION 5804261468

Pia Lichtenhan

Den 7 juni 1996 gjordes ett kontantuttag från samma konto som ovan, PG-konto 551855-0, men av en annan kortinnehavare. Nu har PKM-kvittot fått ett något förändrat utseende: Se särskilt kvitto, har tillkommit. Man inser lätt att ett kvitto med texten IN lika med noll kunde förvirra, när inga andra transaktioner redovisas. Den nya utformningen är inte heller särskilt informativ, om man inte har tillgång till uttagsspecifikation.

skulle kassören trycka på tangenten delkundnota. Först efter det skulle kortet dras i kortläsaren. Bildskärmen visade nu att legitimation skulle kontrolleras och registreras, givet att inga fel-texter kommit upp.

Så var det dags att sätta den för ändamålet helt nya blanketten i skrivfickan; bl 2130.98, Kortuttag med mera. Blanketten var i princip ett oskrivet blad, 210x103 mm. Den behövdes då PKM-kvittot svårigen kunde ha anpassats till korthanteringen, främst kortinnehavarens signering. För övrigt skulle det ha blivit svårt att hantera kort kopplade till Postgirot med den första versionen av PKM. Blankettens del 1,

originalet, var redovisningscentralens exemplar och försvann i RC:s arkiv. Del 2, kopian, tillsammans med PKM-kvittot och övriga eventuella kvitton lämnades till kunden. De flesta försvann i en förenings- eller ett företags redovisning och arkiv, gallrade för länge sedan. Allt detta är ovanligt material. Något av de här omtalade kontokorten har jag aldrig sett. Förmodar att de flesta gjorde som det var tillsagt – klippte sönder kortet när det inte längre används!

Jag avslutar här för denna gång och ser fram emot nya synpunkter och kommentarer.

Text och bilder: **Giselher Naglitsch**
giselher.naglitsch@gmail.com

ANNONS

Facit Sverige 2023

En perfekt julklass!

FACIT Sverige 2023 är på 384 sidor och uppdaterad med de senaste utgivna frimärkena fram till och med 25 augusti 2022. Katalogen bjuder på många tips och vackra avbildningar av frimärken, frankeringsetiketter, förstadsbrev, miniark och mycket mer. Det ingår även en gåva från Postnord som är ett stämplat block "Marinen 500 år".

Nyheter:

- Frimärksprodukter utgivna av posten är nu *prissatta* samt uppdaterade.
- Sveriges Helsaker är uppdaterade och innefattar nu även de Militära helsakerna, vilka också är uppdaterade.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalning-
en samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post.
Vi skickar spårbart.

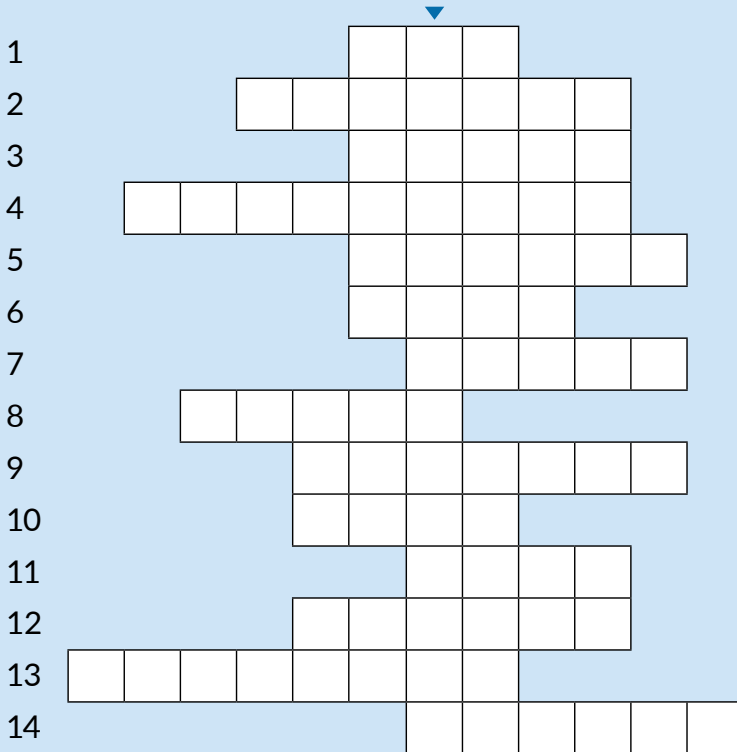
Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

ORDFLÄTA

Nummer 7-2022

Skriv in orden som blir på varje vågrät rad och se vad det lodräta ordet blir! Skicka svaret med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort eller via mejl så att vi får lösningen senast 24 november: SFF – Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller redaktion@sff.nu.

Skapad av Andreas Björk

1. Tidigare namn på den tidskrift du just nu läser. Söker förkortningen.
2. Postjakt som seglade mellan Pommern och Ystad. Uppmärksammades med ett frimärke i samband med Postverkets 300 års jubileum.
3. Blomsterkunnig Smälänning verksam i Uppsala på 1700-talet. Hade lärjungar och finns representerad på flera olika frimärksutgåvor, bl.a. från 40, 70, 80-talet.
4. Vill vi alla göra och även namn på populär köp- och säljsajt.
5. För en icke-filatelist är detta något en odontolog tittar på. För en filatelist är detta någon som kan räknas och ha stor betydelse för värdet.
6. Under 00-talet kom denna frispråkiga Anka skapad av Charlie Christensen ut på frimärke.
7. Ingick som ett av tre länder i förkortningen K.U.T på Afrikas östkust.
8. Har initialerna Z.J. längst ned till höger på ett frimärke.
9. Land utan namn på sina frimärken, men med ett rojalistiskt emblem.
10. Tidigare valuta i land såväl österut som söderut. Även beskrivning på jordens yta.
11. Hamnstad i Jemen med egen frimärksutgivning under brittisk flagg.
12. Förbundskansliets lokalisering.
13. Dessa barn uppfann julen på TV 2013 och finns på frimärke tillsammans med hästen Hårfagre.
14. Stil på svenskt frimärksblock från 1979.

Ledtråd huvudordet: Ett av PostNord utrangerat yrke.

Hurra, hurra!

Med varma gratulationer vill vi uppmärksamma våra medlemmar som fyller år i **december**.

95 år

12 Åke Larsson, Kalmar

90 år

31 Ludtke Friedemann, Bålsta

85 år

11 Torsten Starfelt, Mölle

13 Sune Pettersson, Ängelholm

26 Eric Ericson, Tyresö

26 Jan Granmar, Stockholm

28 Åke Olsson, Bunkeflostrand

80 år

01 Leif Jonsson, Bollnäs

14 Ulf Jorner, Örebro

15 Agneta Bjerin, Täby

27 Christer Mårtensson, Veberöd

28 Lennart Findahl, Norberg

75 år

20 Christer Brunström, Halmstad

29 Lars-Erik Lundberg, Skellefteå

70 år

01 Ulf Bergendorf, Lund

04 Glenn Kallio, Falun

11 Håkan Oscarsson, Värnamo

24 Hans-Åke Jönsson, Åstorp

25 Bo Jarlenstam, Dalsjöfors

27 Jan Kahlbom, Stockholm

28 Stig Nordström, Husum

60 år

06 Ann-Charlott Kennås,
Linköping

16 Robert Ottonius,
Glanshammar

I förra numret missade vi att ta med Åke Persson i Bollnäs som fyller 80 år den 19 november. Vi ber ödmjukast om ursäkt och önskar Åke ett stort grattis!

1:a pris ordfläta

Svenska Frimärken 2021: Svenska frimärken berättar. Årsboken på 80 sidor ges ut i en begränsad upplaga på 1 700 exemplar och bjuder på intressant läsning och vackra bilder från frimärksåret 2021, skänkt av Postnord.

2:a-3:e pris

En trisslott vardera.

Lycka till!

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

MARKNADSPLATSEN

KÖPES

Island ca. 1930-90 ** och OO gerne mange af hver. Forlang mancoliste. Jbbj@tdcadsl.dk

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

Önskas i Danmarks Facitnummer Nödfrimärken i 4 block xx, 898-02 5 strip 1986 xx, 1004-1007 minimapp 1990 xx, Island gåvomapp 16 1995 xx. Kjell Zetterberg, Önevägen 194, 832 53 Frösön, Tel: 070-3711857.

SÄLJES

Berlin, 25 % av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 45772 Grebbestad, 0525-104 74.

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor. Billigt: Endast 3 kronor per Micheleuro. 5-15 procent rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42 000 olika utgåvor. (Endast 3 kronor per Micheleuro) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5-15 procent rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hall-

mans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Postfriskt stämplat Sverige. Nytt och gammalt. Även hela Norden. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Brevklipp Sverige, 900 gram. Portofritt vid betalning i brev eller personkonto Nordea. Klipp även från Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Ungern, Island, Italien, Kanada, Färöarna och Grönland. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

---

ÖVRIGT

Söker utbytespartner för alla nyemissioner av Sverige från och med 2022 som används i utbyte mot nyemissioner av Tyskland eller köp till den nuvarande omräkningskursen SEK till EUR. Korrespondens på tyska, tack. Thomas Tröger, Salutstr. 25 D-08066 Zwickau, Deutschland

---

Manus till småannonser skickas till SFF-Filatelisten, Glasfbergatan, 125 45 Älvsjö eller till redaktion@sff.nu senast **23 november**. Förskottsbetalning sätts samtidigt in på bankgiro 581-6772 Sveriges Filatelist-Förbund.

OBS! För auktioner och evenemang behövs ingen annons, utan mejla datum för dessa till info@sff.nu.

Pris annons för privatpersoner: 50 kr för 5 rader (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). För längre annons debiteras 50 kronor för fem nya rader. Markera noga om annonsen hör till **bytes, köpes, säljes** eller **övrigt**. För stav- eller slarvfel ansvaras ej.

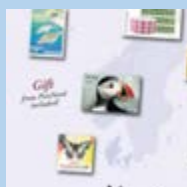
Rikard Azelius kan inte motstå ett riktigt fin englandskorrespondens.

Vinnare i

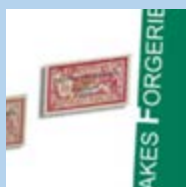
ANNONSPUSSEL nummer 6 - 2022

Som vinnare i Annonspussel nummer 6 utses Arne Karlsson, Bandhagen, som får Faroese stamps årsbok 2020, skänkt av Posten Färöarna. Varsin trisslott får Åke Olsson, Bunkeflostrand och Birgitta Palmér, Vänersborg.

Stort grattis!

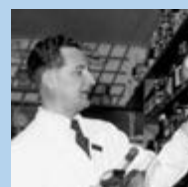
A: Facit Stamps

B: Postiljonen

C: Frimärks-centrum i Växjö

D: NorrPhil 2022

MÖTEN

Besök gärna www.sff.nu/moten, där står mer utförlig information om möten i din förening.

ALINGSÅS: Möte varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Uppehåll jul, nyår och sommaren

ALVESTA: Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Föreningsgatan 1 kl. 19

BOLLNÄS: Möte andra torsdagen i varje månad kl. 18.30 (dock inte juni-aug.) Lokal: Bystugan i Lenninge.

BORÅS: 27/1 Årsmöte, 10/2 Föreläsning, 10/3 Föreläsning, 7/4 Föreläsning, 12/5 Föreläsning, 9/6 Vårutflykt, 25/8 Köp-Sälj, 22/9 Föreläsning, 20/10 Föreläsning, 17/11 Föreläsning, 08/12 Julmöte, 2023: 26/1 Årsmöte. kl 18:30 öppnar kl 17:30 om inte annat meddelas.

BOTKYRKA: Rådmanbacken 25 onsdagar kl. 19

EKSJÖ: 12/11 Samlarmässa på olsbergs arena, 16/11, 14/12. ABF-lokalen (Bryggaregatan 2, gamla apoteket) i Eksjö kl. 18.30

ENKÖPING
5/3 Årsmöte. Wallinska gården, Kryddgårdsgatan 8 kl. 18.30

ESLÖV:
9/9 Bytesafton, 23/9 Årsmöte, 7/10 Större medlemsauktion, 21/10 Föredrag Christian Möller. Oscar II, 5 - 7/11 Eslövia, 18/11 Auktionsfritt möte, 2/12 Större medlemsauktion, 16/12 Julavslutning. Fika varje kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.30-22.00

FAGERSTA:
13/12. 2023: 10/1, 14/2, 14/3, 11/4, 12/9 Sveasalongen, Väst-

anfors Dörrarna öppnas kl.19.00, klubbmöte kl. 19.30

FALKENBERG:
16/11 Medlemauktion, 21/12 Hur man blir rik på frimärken, Christer Brunström. Samlarträffar med lotteri och allmän filateldiskussion för eftermiddagslediga onsdagar kl. 15. Framtidens hus, Torggatan 5, Falkenberg

FALKÖPING:
2/12 Julavslutning med julfika och tävling. Vi börjar alla möten kl. 19.00 på Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10, Falköping.

FALUN:
14/11 större auktion, 12/12. Vi träffas i Nybrokyrkan klockan 19.00. SMU-ingången från Nybrogatan.

FILIPSTAD:
Första tisdagen varje månad utom juli och augusti. Bergskolan kl. 18

GÖTEBORG
GFF:
Prel 19/1 Lotteri och auktion varje gång. Dalheimersalen, Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 kl. 18.30

Islandsklubben:
8/12 Sedvanligt Julmöte med "Stort JUL-Lotteri". Möteslokalen Lundenhallen (Kärralundsgatan 3), öppnas 18.00 och vi börjar mötet 19.00

SFF: 17/11 Auktionskväll (inlämning senast 20/10), 1/12 Leif Hedstrand: Färgnyanser på klassiska frimärken, 15/12 Julfest. Ny lokal: Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12, mötesrum Karl Johan. Föredrag eller annat program kl. 18.30. Dessförinnan finns möjlighet att handla ur ur-

valshäften (från kl. 17.30) och att köpa fika i cafeterian.

HALMSTAD:
14/12 Större auktion; jultallrik (obligatorisk anmälan). Vi har numera dessutom möten på dagtid för föreningens pensionär. De äger rum kl. 10.00-12.00 på Alla Hjärtans Hus (före detta postkontoret) vid Stora Torg i Halmstad en gång per månad. Datum för hösten 2022 är 24/8, 28/9, 26/10 och 23/11. Innehållet kommer att baseras på deltagarnas önskemål.

HANINGE:
14/11, 28/11 auktion, 12/12 avslutning. Villan, Runstensvägen 38, Handen kl. 19.30

HELSINGBORG:
5/12 Julavslutning med frågesport, auktion och tilltugg. Ny möteslokal; Lybecksgatan 22, Råå kl. 18

HUDDINGE: 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4, 19/4, 3/5 våravslutning. Lokal: Tomtebergaskolan matsal kl 18:30-21:00

HUDIKSVALL: 23/11, 14/12.

HULTSFRED-VIMMERBY: 23/11, 14/12 Turbingatan, Vimmerby, Vimarhems personalmatsal. kl. 19 - c:a 21.

HVETLANDA 2022: 15/11 Föreläsare: Hans-Gunnar Eklöf, Vetlanda "Fraktmärken", 29/11 Bytesafton, auktion, 13/12 Julavslutning. Stationsgatan 5D, Vetlanda kl 1900, vid auktion visning från 1830

HÄRNÖSAND: 8/12. Mötesstart kl 14 Vårstagatan 1, Härnösand.

HÄSSLEHOLM: 30/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

HÖRBY: 6/12. ABF:s lokal, Tingsg. 26 C kl. 18

JÖNKÖPING: 12/11 Frimärkets Dag Stadsbiblioteket kl 11-15, 22/11, 13/12 Avslutning. 18.30 Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30

KALMAR: 8/12 julavslutning. IOGT-NTO huset, Trädgårdsgatan 12, kl. 18.00-20.30

KARLSBORG 14/11. OK Träffs lokal Parkvägen kl. 19

KARLSHAMNS FF: Första måndagen i varje månad. Karlshamnstravet, Hokavägen 23 Asarum kl. 18

KARLSKOGA: 16/11 Byteskväll, 7/12 medlemsmöte med auktion. Rävåskyrkans lokaler kl. 19

KARLSKRONA: Onsdagsöppet varje vecka kl. 14-18. t.o.m. 14/12. Vykortskväll från kl. 18 7/12. Klubblokal Nya Skeppsbrogatan 3 Karlskrona.

KARLSTAD: 17/11, 8/12, Sockenstugan vid Grava kyrka. kl. 18.30

KATRINEHOLM: 14/12. Mariagården, Fredsgatan 40 kl. 18.30

KIL: 13/11 auktion, 7/12, Tiden är kl 17, Kulturhuset KilArena, Industrigatan 1, Kil

KLIPPAN: 22/11, 6/12 julavslutning Sågen (Ängelholmsgatan 9) kl. 19

KRAMFORS: 17/11, 15/12. Samling från kl. 17.30, möte kl 18.30. HSO-lokalen, Strandgatan 19 Kramfors.

KRISTIANSTAD: 22/11 ABF 2vån Blekingevägen 15 D. Kl. 17:30-20:00.

KRISTINEHAMN: Biblioteket, hörsalen, Tullportsgatan 13. Öppet från 18.00 mötesstart 18.30

KUNGSBACKA: 22/11 och 6/12. Fika kl 18, möte kl. 19.00 Arbetsgruppen Torsdagar fram till 1/12. ABF-huset Verkstadsgatan 14, Kungsbacka

LAHOLM: Andra torsdagen i månaden, Klarabergslokalen kl. 18

LANDSKRONA: 15/11, 29/11 Julavslutning. Helsingborgsvägen 2A källarlokalen kl. 18.00.

LIDINGÖ: 17/11, 15/12 (höst avslutning) Ansgarskyrkan i Lidingö Centrum klockan 18 till 20.

LIDKÖPING: Tredje tisdagen varje månad utom december då det är andra tisdagen. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3. Lidköping kl. 19. Byten från kl. 18

LINDESBERG: 15/11, 20/12 Liten "Julfest", 17/1. Banvägen 26 kl. 18

LINKÖPING: Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjärmsättersgatan 6 E kl. 18 (mötesstart kl. 19)

LULEÅ: Kungsgatan 28, Luleå kl. 19

LUND: 29/11 avslutning Träffpunkt Laurentiigatan18 (ingång mot Bredgatan). Kl. 17.45-18.45 byten, 18.45 - 21.00 möte.

MALMÖ: Se hemsida Där annat inte anges Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61.

MARKS FK: Andra måndagen i varje månad. Kommunhusvägen 3, Fritsla, Chickidés lokaler, kl. 19

MJÖLBY: 14/11, 12/12. ABF-lokalen, Kanikegatan 15, Mjölby kl. 19

MOTALA: 6/12 kl.18.00.

NORRKÖPING: 7/12 Alla ca 17.00-21.00. Frimärkskafé 21/11, 5/12, 13.30-15.30. Lokal: Riks City dagcentral Norralundsgatan 7 i Norrköping.

NORRORTS FRIMÄRKSFÖRENING: 14/11, 28/11, 12/12 Terminsavslutning. 16/1, 30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 27/3, 17/4, 8/5. Tibb-le Gymnasiums matsal.

NORRTÄLJE: 15/11, 29/11 13/12 Julavslutning. ABF Norrtälje kl 18.30, möte från kl 19.00.

NOSSEBRO: 14/12. Stationshuset, Järnvägsg. 5 kl. 19

OLOFSTRÖM: Andra tisdagen i varje månad. Folkhögskolan i Jämshög kl. 18.30

OSBY: 2:a onsdagen i varje månad kl. 18,30. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen Lokal ABF "PANNAN" Industrigatan 7.

OSKARSHAMN: 2:a och 4:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

OSKARSTRÖM: 3:e torsdagen i november. Vi träffas i Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18.00.

OVANSILJANS FILATELISTFÖRENING: 5/12, 9/1. Mora kulturhus kl 18.00.

OXELÖSUND: 18/11, 2/12, 16/12. Häftessektionen 25/11, 9/12 Alstigen 10. Starttid kl 19:00

SANDVIKEN: 17/11, 8/12. Valhalla 18:00.

SJÖBO: 16/11,7/12 Höst avslutning

SKARA: 14/11, 5/12 Jarlagatan 12. Ingång högra dörren på gaveln. En trappa ner. Start kl. 18.30.

SKIVARYD: Östra Allégatan 27, Skillingaryd. Vi berättar om våra möten på vår hemsida

SKÖVDE: 6/12 avslutning. Studieförbundet Vuxenskolan, Råd-mansgatan 24 kl. 19

SOLLEFTEÅ: 6/12 18.00. Hullsta gård.

SOLLENTUNA: 13/11 Frimärkets Dag, Medborgarskolans lokaler i Sollentuna Centrum kl 11.30-15.00. 17/11, 1/12, 15/12 julfest. Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.00-20.00

STENUNGSUND: 5/12 18.30 Hasselbackevägen 38

SUNNE FRIMÄRKS KLUBB: 7/12, 4/1, 1/2, 1/3 årsmöte, 5/4, 3/5. Tid: 18.00 Timotejvägen 8 i Sunne.

STOCKHOLM

Asiensamlarna: Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsfilatelisterna: 1/12. ABF Sveavägen 41 i rummet Blidö mellan kl 17 till 19.30.

Islandssamlarna: 1/12.

SPFK: Möten varje tisdag augusti-november. Timmermängården, Timmermansgatan 46 kl. 10-12.

StFF Stockholm: 23/11, 14/12. OBS! ABF-Huset i Stockholm, Sveavägen 41, 3 tr. i Rum ASPÖ mellan 17.00 -20.30.

SSPD: 19/11 kl. 11-15: Posthistoriska dagen (Mäster Olofsgården, Svartmangatan 6), 7/12. (ABF-huset). Möten i ABF-huset, Sveavägen 41, börjar kl. 17.00. Föredraget kl. 18.30. Lokal: Landsort, plan 3.

Vällingby: 13/11 Frimärkets Dag. 22/11, 6/12, 20/12 Julfest. Trapans annex på Albert Aronsons torg 5 kl. 18

SUNDSVALL: 14/11, 5/12, Lokal: Kyrkans hus, Floragatan 4 (lokal Paulus), Samling från 17.30, möte kl 18.30

TINGSRYD: 17/11. Englanderska fastigheten klockan 18.30

TRAHERYD: 15/11, 6/12. Verdandilokalen Södra Stationsgatan 25. Samling kl. 18.30, möte kl. 19.30.

TRELLEBORGS FK: 17/11, 15/12. Kontinentgatan 2 i Trelleborg, kl 19:00

TROLLHÄTTAN: 12/11 Frimärkets dag Etage, 16/11, 30/11, 14/12 avslutning. Kyrkans Hus. Måndagar och tisdagar Arbetsmöten kl. 09.00 - 12.30. Veterangruppen: tisdagar kl. 10 Kaggetorpsgården. Kyrkans Hus, Drottninggatan 42 kl. 18.30 - 21.00.

UDDEVALLA: 13/12. Skogslyckans äldreboende samlingssal kl. 18- cirka 21

ULRICEHAMN: 16/11, 14/12 Julmöte. Möten tredje onsdagen i månaden kl. 18.00 i Vuxenskolan, Södra Kullagatan 3 A, 1 tr

UMEÅ: 17/11, 15/12, 19/1.

VARBERG: 13/12. Jultallrik. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenomgång kl. 18, möte kl. 19

VINDELN: 1:a onsdagen varje månad. Auktion 1-2 oktober. Vindgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

VÅRGÅRDA: Onsdagar kl. 19. Cafétéket i Missionskyrkan på Kyrkogatan 5 kl. 18

VÄRNAMO: 24/11, 29/12. kl. 18.00. PRO-huset, Lagmansgatan 15.

VÄSTERVIK: 14/12 Jultallrik. Lionslokalen, Hallströmsgatan 26 (inne på gården).

VÄSTERÅS:

Västerås FF: 13/12 Julfest. 10/1, 14/2, 14/3, 11/4, 9/5. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1, Västerås.

Västerås ABB: 21/11, 19/12 Julbord. 16/1, 20/2, 20/3, 17/4,

16/5. IOGT kl. 19:00.

Västerås FK: 19/12 Julbord, 9/1, 6/2, 6/3, 3/4, 8/5. Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19:00.

VÄXJÖ: 16/11 Dagledigträff 7/12 Månadsmöte i Mariakyrkan, 12/12 Julmiddag i klubblokalen.

ÅMÅL 2022: 13/12. Plats Åmålsgården kl 18.00. Andra tisdagen i varje månad.

ÄLMHULT: Andra tisdagen/månad. Gärdesgatan 26 A kl. 18.30

ÄNGELHOLM: 12/11 Frimärkets Dag, 14/11 Järnvägen Helsingborg - Båstad (Hans-Åke Jönsson), 19/12 Julavslutning. Godtemplargården Södra Kyrkogatan 9 Ängelholm 19.00

ÖREBRO: 2022: 8/3, 12/4, 10/5. Rostahemmet kl 18.

ÖRNSKÖLD SVIK: 14/12. Ödbergsgården, Skyttegatan 3 kl 18.30 - 21.00.

ÖSTERSUND: 12/11 Frimärkets Dag, Prel. Östersunds bibliotek kl. 11.00-16.00. 15/11, 29/11, 13/12 Biblioteksgatan 33 kl. 18.

ÖSTHAMMAR: Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Skicka in era mötesdatum till nummer 8 senast den 23 november till info@sff.nu. Nummer 8 kommer ut 16 december.

Kommande aktiviteter

AUKTIONER

NOVEMBER

- 12/11 Philea i Stockholm, mynt
13/11 Nordhallands FF på
Samlamera
15/11 Frimärksnetto i Helsingborg
21/11 Göta i Partille
24/11 Philea i Stockholm,
kvalitetsauktion
16/11 Tre Kronor i Lindsberg

DECEMBER

- 3-4/12 Frimärkshuset i Stockholm
11/12 Aros Frimärken, Västerås
14-15/12 Philea i Stockholm
28-29/12 Tre Kronor i Lindsberg

2023

- 22/1 Björn Jarlvik Filateli
Feb/mars Swestamp stämpelauktion

UTSTÄLLNINGAR

NOVEMBER

- 24-26/11 MONACOPHIL 2022 Monaco

2023

- 24-26/3 Riihex 2023 i Finland (N)
25-28/5 Ibra 2023 i Essen
i Tyskland (I)
2-4/6 Nordia 2023 på Island (No)
4-5/11 HORNSLET 2023
Danmark (N)

- Nyborg 2023 i Nyborg i Danmark (N)

MÄSSOR OCH EVENEMANG

NOVEMBER

- 12/11 Samlarmässa i Eksjö
12/11 Frimärkets dag
15/11 Frimärks-Netto i Helsingborg

2023

- 4/3 Falköpingsmässan
(mer info: kjell.elwing@telia.com)
15/4 FriMynt 2023 Helsingborg
9/9 Stamps in Svedala

KALENDARIET UPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ WWW.SFF.NU/EVENEMANG.
SKICKA IN NYA DATUM TILL: INFO@SFF.NU.

AUKTIONER

Auctionhouse International 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Norges største auksjonshus!

Alt i frimerker, mynter, sedler, antikviteter, sølv, kunst og andre samleobjekter.

www.skanfil.no

Foto: Brent Hoacker

Frimærksauktioner

TRE KRONOR

Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

samlamera!

swestamp

Stämpelauktion i feb/mars 2023

En auktion för dig som samlar
Hembygdsfilateli och/eller
Sverige stämplat i Prakt och Lyx.

**Swestamp AB Höganäsvägen 14
SE-12153 JOHANNESHÖV
swestamp@hembygdsfilateli.se
www.swestamp.se**

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Utställningar på nätet: www.netex.se

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR

Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se

www.mimir.se

(Associerad med AB Philea)
Svartengatan 6 nb, 116 20 Stockholm

VF auktion

www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

AUKTIONER

FRIMÄRKS-NETTO
frimarksauktioner.se
15:e udda månader
AUKTIONER
Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg. Tel 042-14 49 82

www.philea.se
 8 auktioner om året

E-HANDEL

Upptäck oss! Du också!
www.nordfilateli.se

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

www.unidafi.com
Frimärken och häften
Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland
Unidafi AB

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
 www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm. Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

**Skicka in din annons
till redaktion@sff.nu.**

www.norsten.com
Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

**Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien**
www.dtstamps.com

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*
www.OnlinePhilately.com

samlamera!

**Här finns det plats
för fler annonser!**

Köp norska frimärken online
posten.no/frimerkebutikken

FACIT
s t a m p s
Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!
040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

**För senaste information,
besök förbundets hemsida
www.sff.nu**

BUTIKER

UPPSALA FILATELI HB

Ring 0768687807 för öppettider

Se även: www.facebook.com/uppsalafilateli

Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807

dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-
exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kasett 640:-

FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö

Tel 0470-198 40

Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2021 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

CONTENTA FRIMÄRKEN AB

Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Se prislista på www.contenta.se

contentastamps@hotmail.com

Skicka in din annons
till redaktion@sff.nu.

AROS FRIMÄRKEN

BUTIK OCH AUKTIONER

VALLINGATAN 5A
VÄSTERÅS

0733-763536

www.arosfrimarken.se

BLANDAT

Svenska Vykortsföreningen

ÅRETS JULKLAPP!

Ett medlemskap i Svenska Vykortsföreningen till en vän eller dig själv före jul ger:

- Julnummer av Kort-nytt
- 4 nummer av Kort-nytt 2023
- 10-12 Nyhetsbrev via mejl per år
- Ca tre digitala och ett fysiskt möte per termin
- Nyutgivna signaturförteckningar

Läs mer och gå med på vår hemsida!

Hemsida: www.samlavykort.se

Facebook: www.facebook.com/Samlavykort/groups/Vykortsfragan

Mejl: info@samlavykort.se

En Riksförening inom SFF

Foto: Ali Bakhtari

Nordisk FILATELI

ETABLERAD 1937

Jonas Hällström
Chefredaktör

Det var sent en kväll, jag hade jobbat hela dagen. Då ringde telefonen och en prenumerant frågade: – Får man ta tidningsprenumerationen med sig till himmelen? Han "älskar" tidningen så han och längtar till varje kväll han får sätta sig ned och läsa den. Han ville helt enkelt teckna livstidsprenumeration för detta och nästa liv berättade han.

FRIMÄRKEN - POSTHISTORIA - VYKORT - CINDERELLA

1 FEBRUARI • 15 APRIL • 1 JULI • 15 SEPTEMBER • 15 NOVEMBER

932 sidor
2022

Köp prenumeration nu online
eller skicka ett vykort till redaktionen: Nordisk Filateli, Box 6099, 102 32, Stockholm

filateli.se

Internationell auktion

16 - 18 mars 2023

Första dagen!

Brett utbud av utländska och Skandinaviska rariteter & samlingar.

Inlämning till vårauktionen är igång!

Vi erbjuder även kontantköp samt att ombesörja upphämtning.

Kontakta Andreas Lindekvist på:

040-25 88 52 eller andreas.lindekvist@postiljonen.se

Auktionen marknadsförs på MonacoPhil 2022!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection